

/ RAST PRODUKTIVNOSTI V ČASU POST-COVID GOSPODARSKEGA OKREVANJA

10:15–11:00

Predstavitel Poročila o produktivnosti 2021

dr. Peter Wostner, *UMAR*, *urednik in soavtor Poročila o produktivnosti 2021*

Časa za odlašanje ni:
intenziven prehod v industrijo 4.0 se pričakuje še pred sredino tega desetletja.

Preoblikovanje globalnih verig vrednosti Sloveniji lahko koristi, hkrati pa Slovenija spada po potencialni ogroženosti delovnih mest med najbolj izpostavljene države.

UMAR
poročilo o produktivnosti 2020

Posledice za državo

Pomen znanja in **neoprijemljivega kapitala se bo v času četrte industrijske revolucije še povečal**

Posledice za podjetja

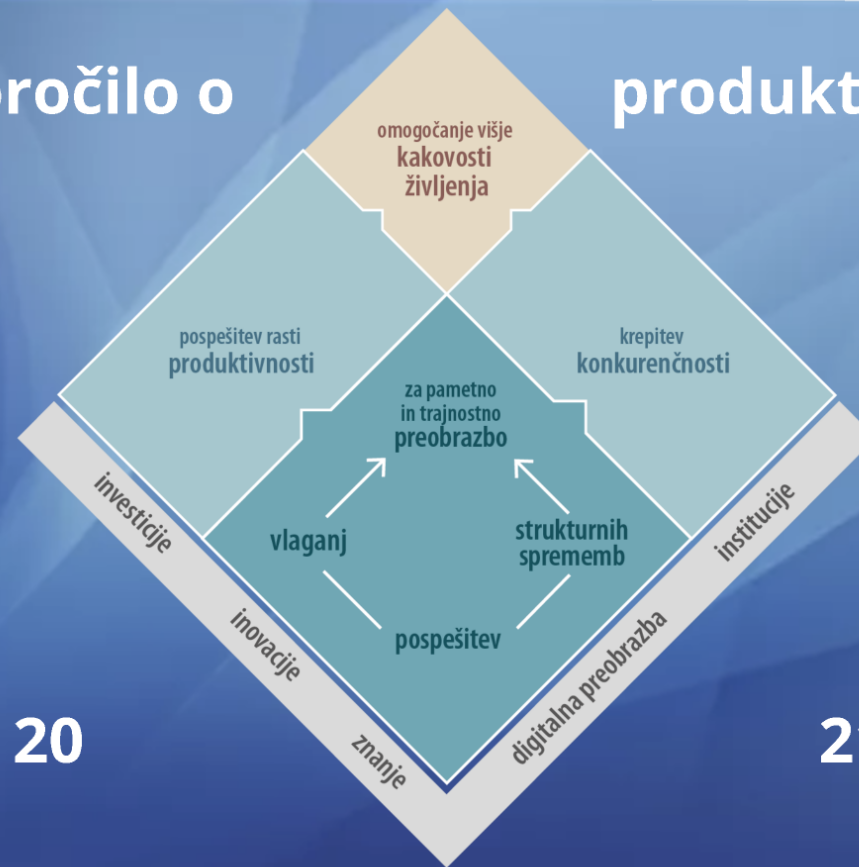

Dvig blaginje možen le s **proaktivno razvojno politiko** usmerjeno v **inovacijsko podprto rast**.

Poročilo o

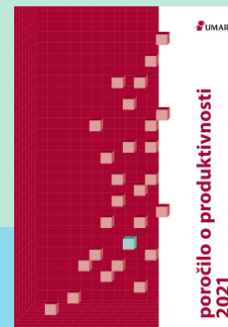
produktivnosti

20

21

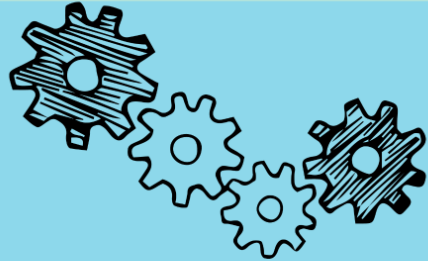
I. KAJ

II. ZAKAJ & KAM

peter.wostner@gov.si

KAJ: Stanje in trendi

MAKRO

MIKRO

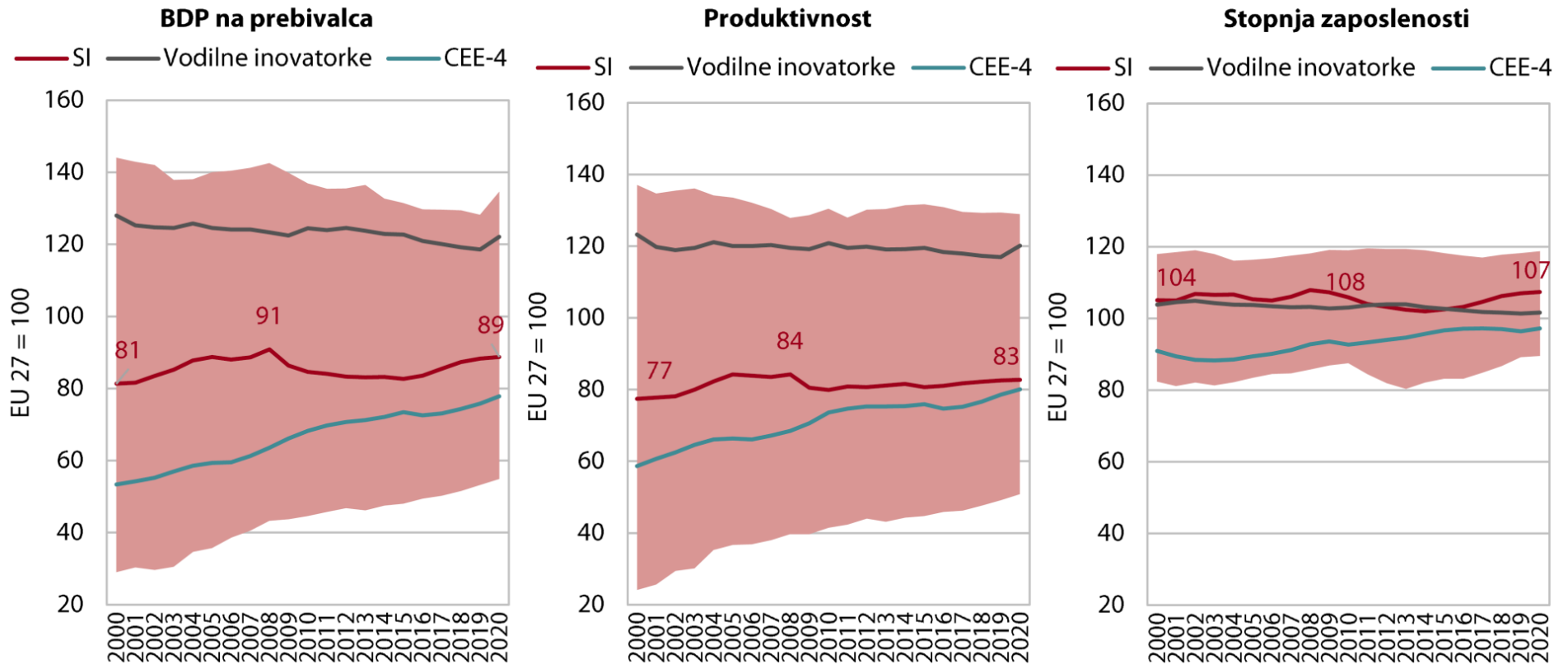

Desetletje pred epidemijo covid-19 je zaznamovala upočasnjena **rast produktivnosti**, po močnem upadu v letu 2020 je tekom leta 2021 znova presegla pred-epidemično raven:

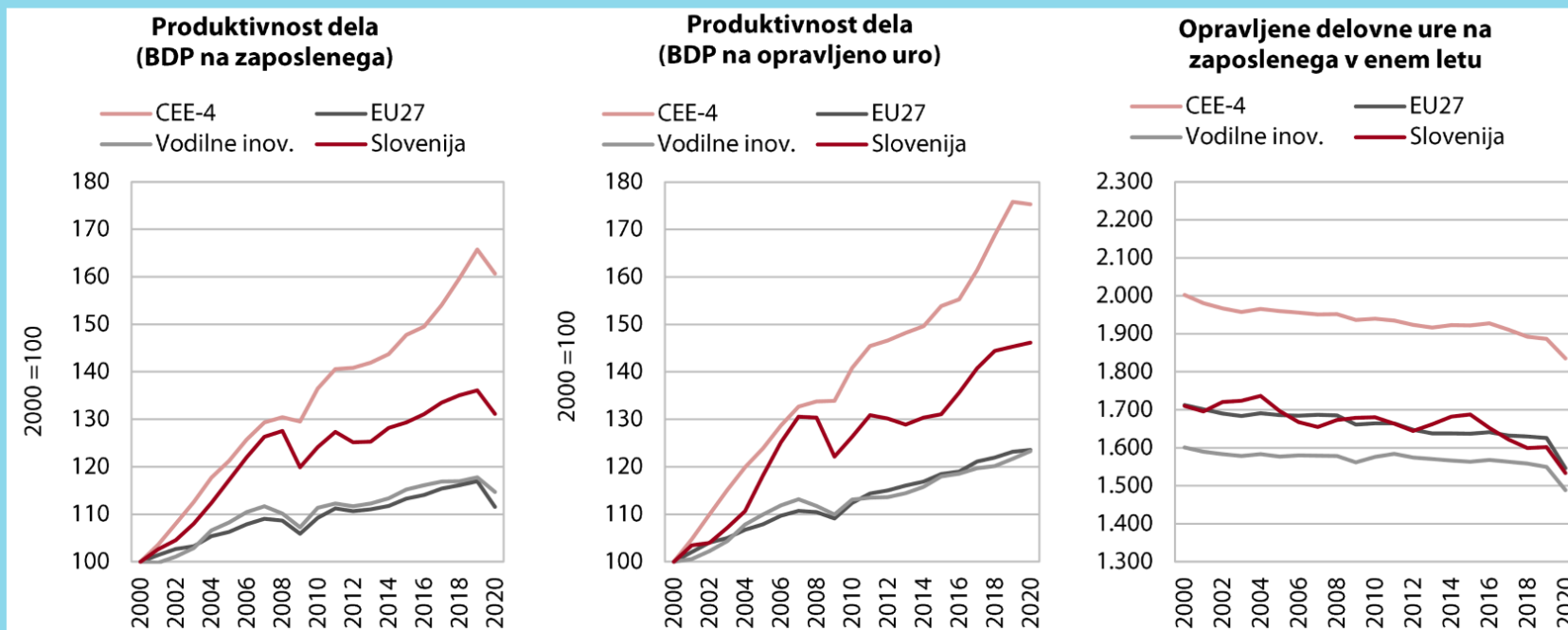
- -3,7 % v povprečju leta 2020.
- 0,6 % v obdobju 2009–2019 oz. na 1,4% v konjunktorno ugodnih letih 2014–2019;
- 3 % v obdobju 2000–2008;

Desetletje pred epidemijo covid-19 je zaznamovala upočasnjena **rast produktivnosti**, po močnem upadu v letu 2020 je tekom leta 2021 znova presegla pred-epidemično raven:

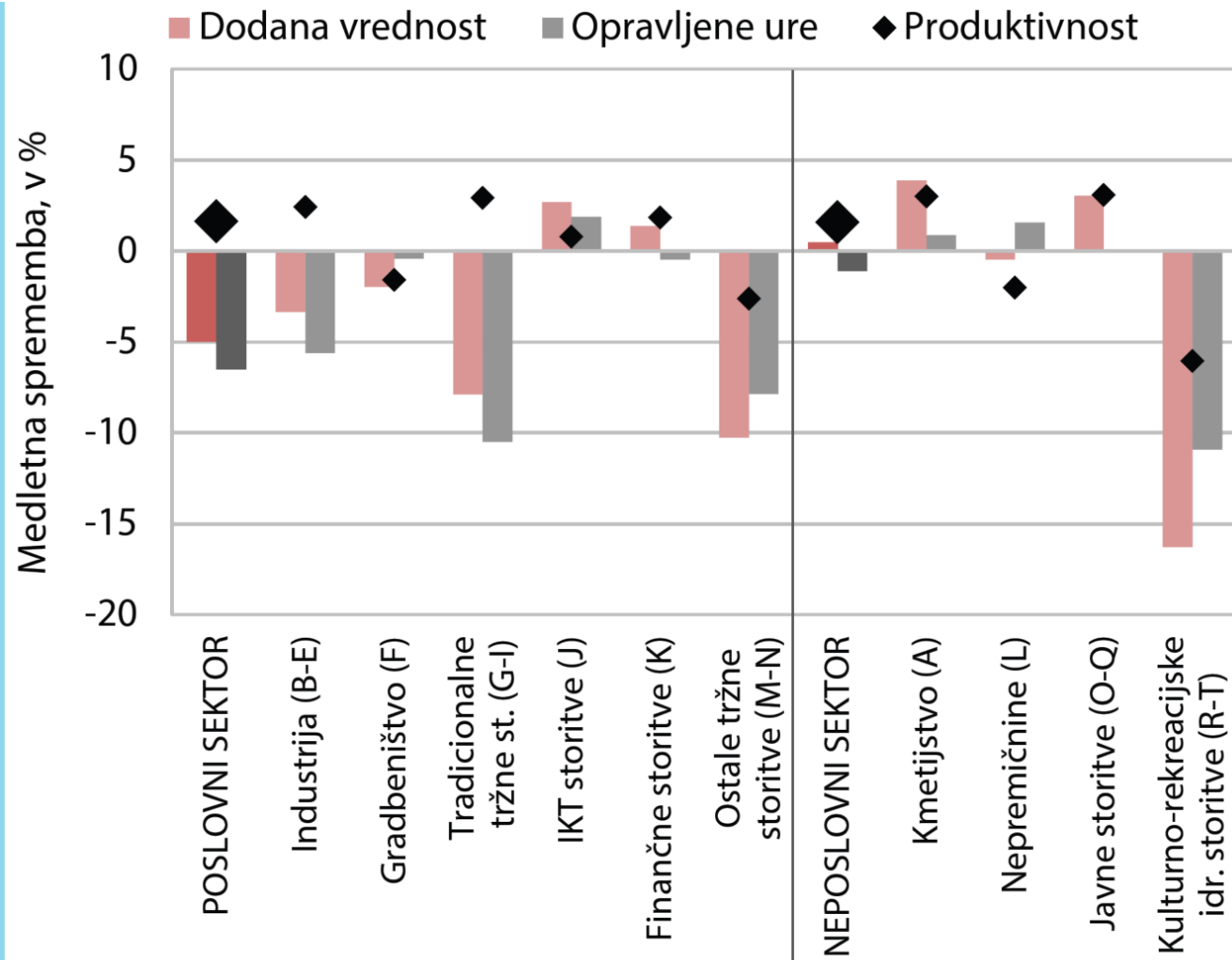

Produktivnost dela, merjena z **BDP na delovno uro**, se tudi v 2020 ni znižala (+0,6 % v povprečju leta 2020), tudi **dolgoročni trendi, v večini dejavnosti poslovnega sektorja, primerjalno relativno ugodni** (razen IKT storitev in gradbeništva),

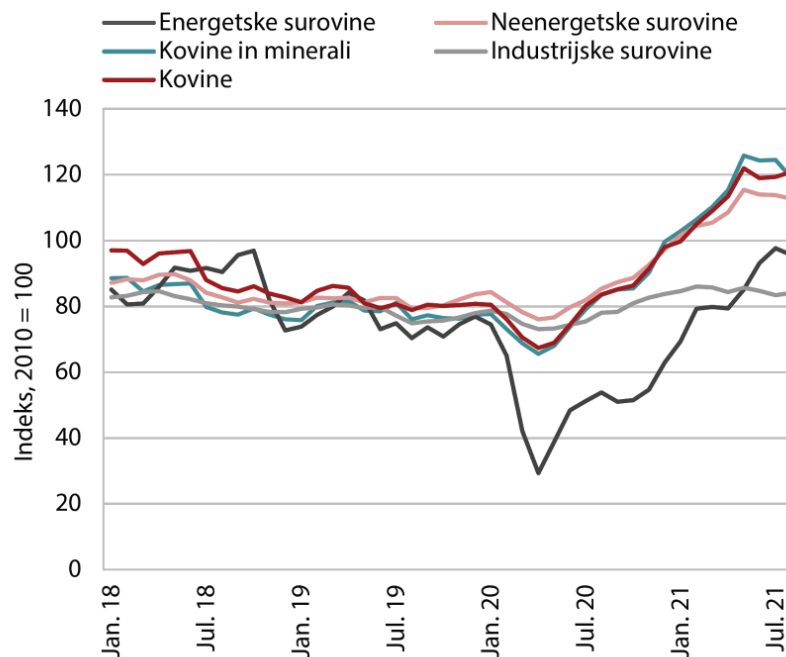
a bi jih bilo treba, s ciljem hitrejšega zaprtja produktivnostne vrzeli, še pospešiti.

**Vpliv covida-19
je bil v 2020 po
dejavnostih
izrazito
neenakomeren**

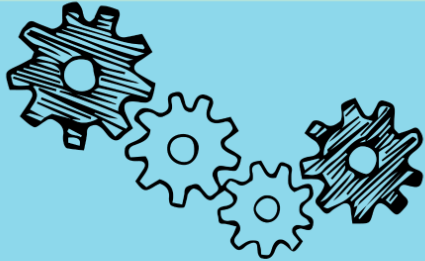
Vpliv epidemije covid-19 na izvozno konkurenčnost zaenkrat ocenjujemo kot **manjši kot v predhodni krizi**, a se hkrati nakazujejo **pritiske na konkurenčni položaj v letu 2021**

Slika 60: Hitrejši prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo spodbujajo tudi naraščajoče cene emisijskih kuponov (levo) in osnovnih surovin (desno)

Vir podatkov: Sandbaa (b. d.). WB (2021).

KAJ: Stanje in trendi

MAKRO

MIKRO

I. 5% najhitreje rastočih podj. po produkt.

2014-2019

360 podjetij: produkt. + 22.760 evrov ali za vsaj 61% med 2014-2016 glede na 2017-2019

99 % iz skupine **MSP-jev**, med katerimi je 43 % mikro podjetij, 49 % majhnih ter 7 % srednje velikih podjetij, pri čemer manjša podjetja izkazujejo tudi višjo rast produktivnosti.

Iz vseh vrst dejavnosti (9% iz visoko-tehnoloških), kar kaže na to, da imajo **ključno vlogo dejavniki na ravni podjetij** (in ne sektorjev).

V tržnih, pogosto nižnih segmentih, od visoko-tehnoloških do storitvenih in predelovalnih dejavnosti, ki ponujajo **tako končne kot vmesne produkte**.

25% velikih: 30 podj. s produkt. + 6.841 evrov ali za vsaj 18%; tako v domači kot tuji lasti, več kot polovica deluje v predelovalnih dejavnostih, ni pa izvozno usmerjenih na znanju temelječih velikih storitvenih podjetij.

Zakaj "produktivnost" .... ta podjetja

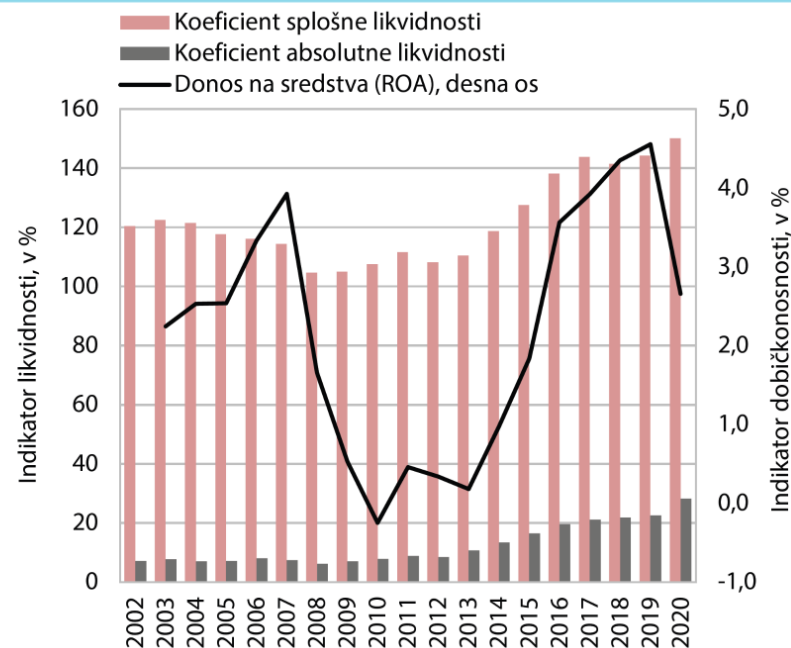
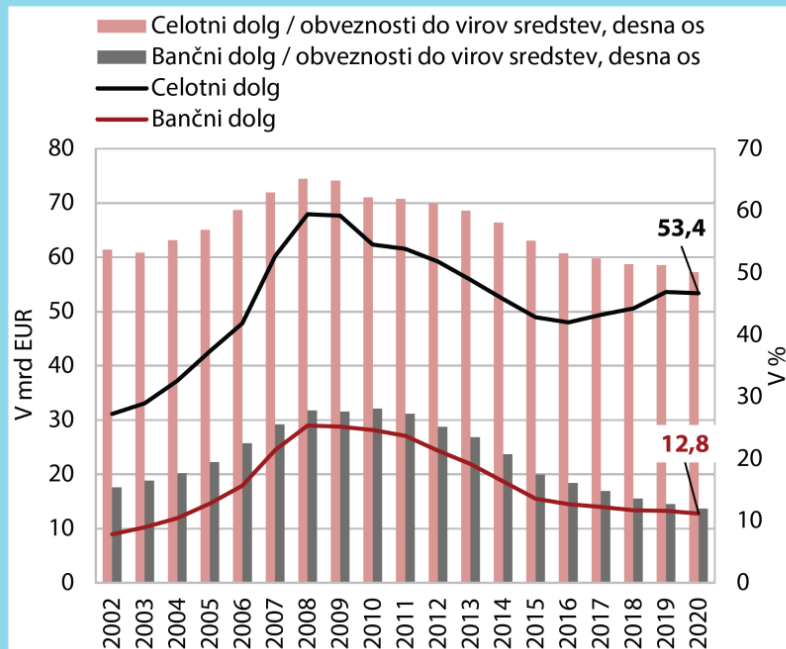
... so bolj **donosna**, donosnost tudi hitreje povečujejo, več vlagajo, hkrati pa imajo v povprečju za 23 % **višje plače**, ki jih povečujejo še enkrat hitreje od celotnega vzorca podjetij, hkrati pa tudi nadpovprečno **zaposlujejo**.

Kazalnik	Celoten vzorec podjetij	5 % najhiterje rastočih	25 % velikih
Donosnost prihodkov (2019)	4,3 %	9,4 %	8,6 %
Stroški dela na zaposlenega (2019)	26.849	33.088	30.695
Opremljenost dela s sredstvi (2019)	119.473	240.941	188.792
Delež stroškov dela v dodani vrednosti (2018)	71 %	50 %	57 %
Delež izvoza v prihodkih (2019)	23 %	34 %	48 %
Rast donosnosti prihodkov (2014-2019)	0,1 o. t.	5,9 o. t.	5,7 o. t.
Rast povprečnega števila zaposlenih (2014-2019)	44 %	67 %	36 %
Rast stroškov dela na zaposlenega (2014-2019)	17 %	36 %	19 %
Rast opremljenosti dela s sredstvi (2014-2019)	-12 %	21 %	5 %
Rast stroškov dela v dodani vrednosti (2014-2018)	0 o. t.	-33 o. t.	-9 o. t.
Rast deleža izvoza v prihodkih (2014-2019)	3 o. t.	6 o. t.	2 o. t.

II. Vpliv covida-19 na finančno stanje podjetij

V letu 2020 je bilo, kljub izbruhu epidemije covid-19, ob pomoči državnih ukrepov, **finančno stanje podjetij relativno ugodno** (nizka zadolženost in visoka likvidnost ob močnem znižanju dobičkonosnosti), se je pa **stanje precej poslabšalo v storitvenih dejavnostih**, ki jih je epidemija najbolj prizadela.

x gostinstvo,
x druge
raznovrstne
poslovne dej.,
x kulturne,
razvedrilne in
rekreacijske dej.,
x druge dej ter
x promet in
skladiščenje.

Plačilna sposobnost poslovnih subjektov se v letih 2020 in 2021 **ni poslabšala - a obstaja tveganje, da se** po izteku PKP ukrepov število plačilno nesposobnih subjektov **v prihodnje poveča**, zlasti v močno prizadetih dejavnostih...

Število stečajev pri gospodarskih družbah se je v letu 2020 (993) v primerjavi s predhodnim letom **zmanjšalo** za 11 %, pri samostojnih podjetnikih (90) pa za 27 %.

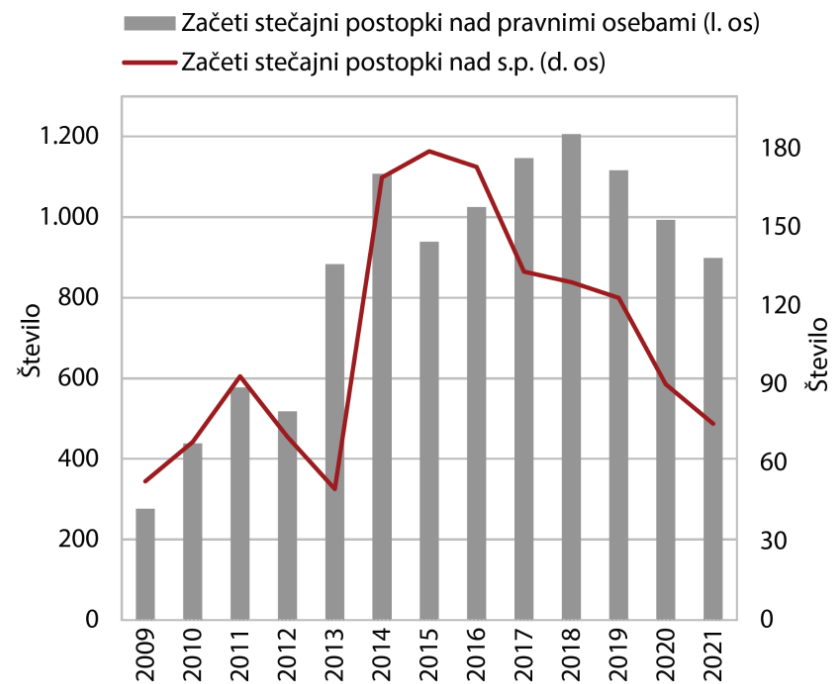
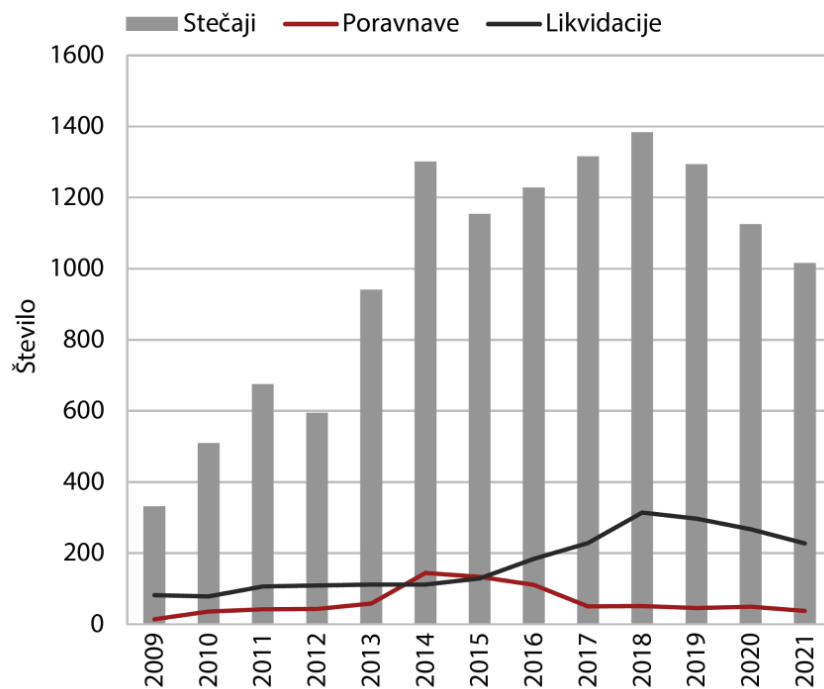
A **posledice** gospodarsko-finančne krize so, ki so pri poslovnih subjektih poslabšale vse kazalnike uspešnosti poslovanja, so se pokazale **z zamikom**.

Ne pričakujemo, da bodo posledice sedanje krize enake prejšnji, saj je bil finančni položaj podjetij pred takratno krizo precej slabši kot ob izbruhu epidemije,

toda tudi v sedanji krizi **so posamezne, zlasti storitvene dejavnosti, zelo močno prizadete**, zato bi se po prenehanju veljavnosti vseh podpornih ukrepov zlasti v teh bolj izpostavljenih dejavnostih lahko izraziteje povečale težave s plačilno sposobnostjo.

Plačilna sposobnost poslovnih subjektov se v letih 2020 in 2021 ni poslabšala - a obstaja tveganje, da se po izteku PKP ukrepov število plačilno nesposobnih subjektov v prihodnje poveča, zlasti v močno prizadetih dejavnostih...

Slika 21: tevilo začeti postopkov zaradi insolventnosti pri vseh poslovnih subjektih (levo) in število začeti stečajnih postopkov nad pravnimi osebami in samostojnimi podjetniki (desno)

... ob upoštevanju, da **se je delež prezadolženih, najbolj prezadolženih ter zombi podjetij pa povečal že v letu 2020.**

V letu 2020 je bil **delež podjetij, pri katerih obstaja večja možnost plačilne nesposobnosti, t. i. najbolj problematičnih prezadolženih in zombi podjetij:**

- 21 % (17,8 % v 2019) podjetij, ki so ustvarila za 1,7 % (1,3 %) dodane vrednosti vseh podjetij in so zaposlovala 6,4 % vseh zaposlenih (5,7 %), kar je bilo več kot v konjunktornem obdobju (2014–2019, 5%), **a** hkrati **precej manj kot v finančno-gospodarski krizi** (2008–2013, 8,8%).
- Prezadolženost teh podjetij je sestavljala 47,8 % prezadolženosti in bančni dolg 6,9 % bančnega dolga vseh podjetij, **njihova produktivnost** v obdobju 2008–2020 pa je bila **za tri četrtine nižja** od ravni celotnega podjetniškega sektorja
- Pri oblikovanju ukrepov bi bilo treba v prihodnje paziti, da se z njimi ne bi ohranjalo zombi podjetij (t. i. nezdravih jeder gospodarstva), **pomoč pa usmeriti k zdravim jedrom gospodarstva**, ki niso prezadolžena, imajo zaradi koronakrize le kratkoročni likvidnostni primanjkljaj in so sposobna preživeti na dolgi rok

... ob upo
prezadol

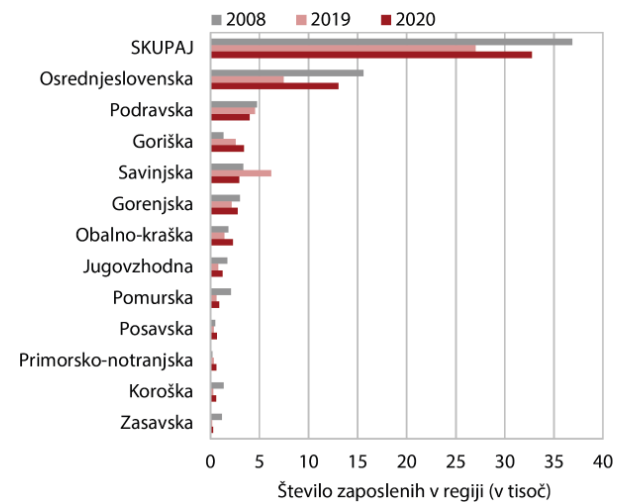
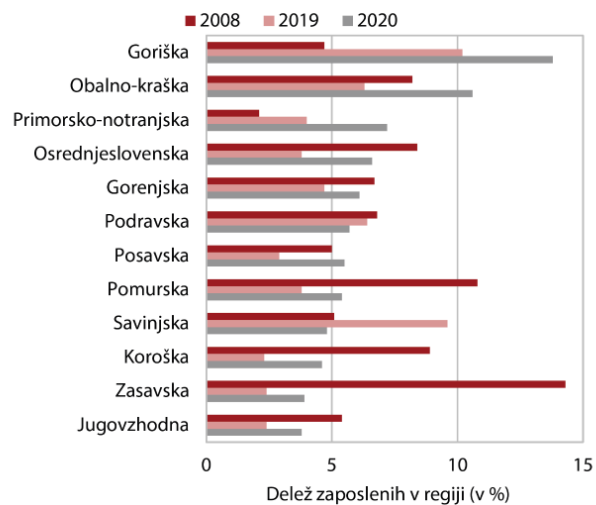
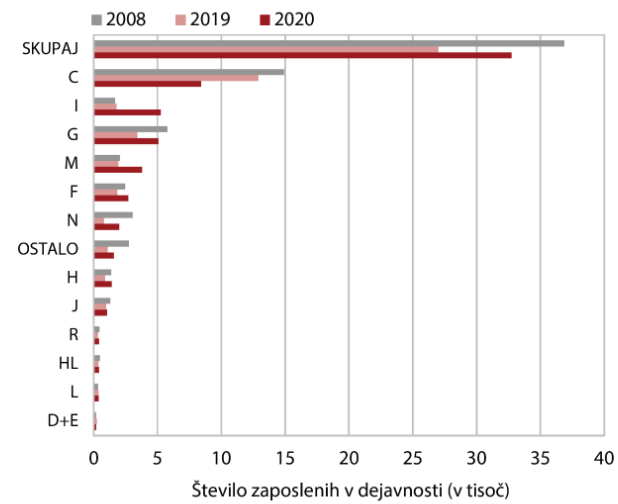
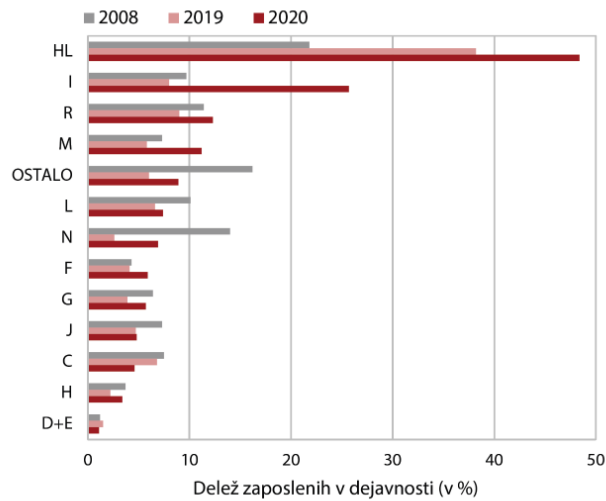
V letu 2020 je
najbolj prob

- 21 % (17,8
zaposlova
hkrati pre

- Prezadolž
podjetij, n
podjetniš

- Pri oblikov
nezdravih
prezadolž
dolgi rok

Slika 19: Zaposlenost v najbolj problematičnih prezadolženih in zombi podjetjih po dejavnostih in regijah

20.

obnosti, t. i.

n so
1-2019, 5%), a

ega dolga vseh
ni celotnega

odjetij (t. i.

so
na preživetju na

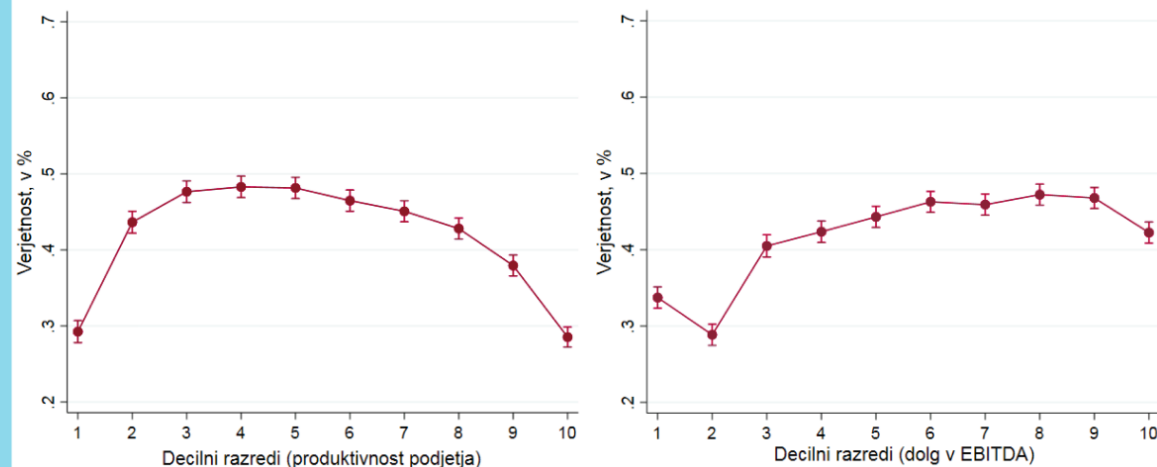
III. Koriščenje interventnih ukrepov čakanja na delo in skrajšanega delovnega časa s strani podjetij

Z vidika ohranjanja delovnih mest so imeli sprejeti ukrepi pozitiven in zelen učinek.

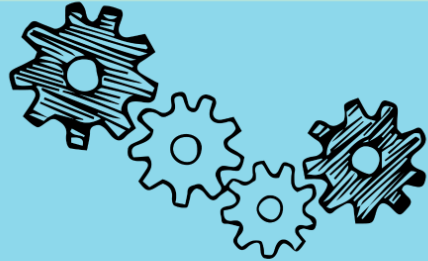
V ukrepe je bil, posebej v prvem valu, vključen velik delež zaposlenih in podjetij, zlasti iz dejavnosti, ki so bile zaradi zaprtja najbolj prizadete.

Modelske ocene kažejo, da so bile razlike v pogostosti koriščenja ukrepa čakanja na delo med različnimi podj. (glede na velikost, produktivnost, izvozno usmerjenost, zadolženost itd.) sicer prisotne, a precej majhne.

Slika 28b: Verjetnost, da je podjetje v letu 2020 koristilo ukrep čakanja na delo glede na raven produktivnosti (levo) in zadolženosti (desno)

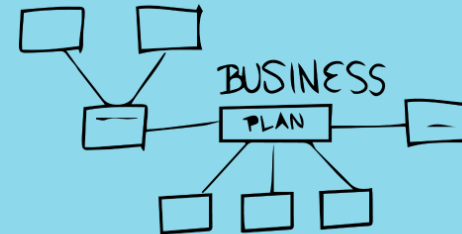
KAJ: Stanje in trendi

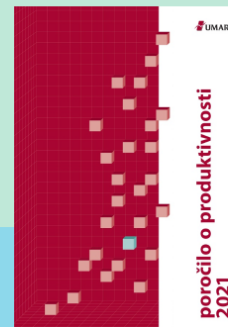

MAKRO

MIKRO

I. KAJ

II. ZAKAJ & KAM

peter.wostner@gov.si

ZAKAJ & KAM

Vlaganja

Strukturne spremembe

K upočasnitvi trendne rasti produktivnosti je že pred epidemijo covid-19 ključno prispevala **nizka raven investicij**.

Z izbruhom pandemije covid-19 so se **investicije, zlasti podjetniške, najprej močno skrčile**, se v nadaljevanju leta 2020 postopoma krepile **in v začetku leta 2021 presegle pred-epidemične ravni**, a še zaostajajo za pred izbruhom krize covid-19 predvidenimi ravnmi.

Delež investicij v BDP je leta 2020 znašal 19 % in je bil **šesti najnižji v EU**.

Slovenija se pri gradbenih objektih, še posebej pri stanovanjskih vlaganjih, uvršča med države z najnižjimi deleži vlaganj.

Po drugi strani so **z vidika produktivnosti pomembnejše (oprijemljive) investicije v opremo in stroje relativno visoke, (neoprijemljiva) vlaganja v proizvode intelektualne lastnine pa nizka**.

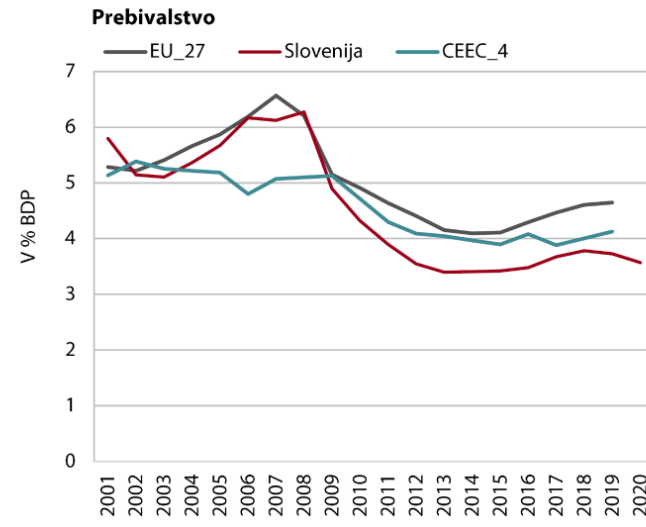
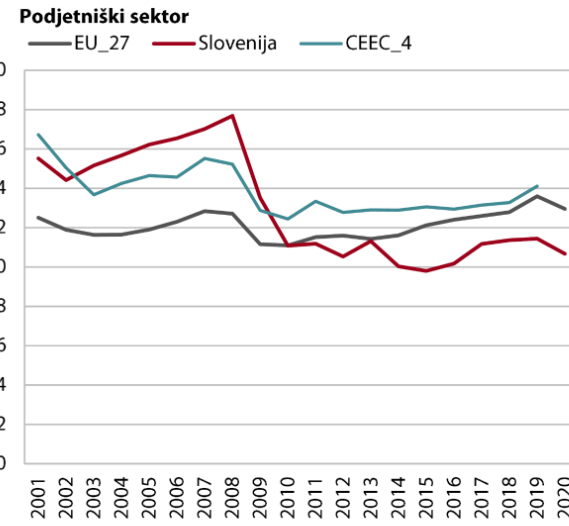
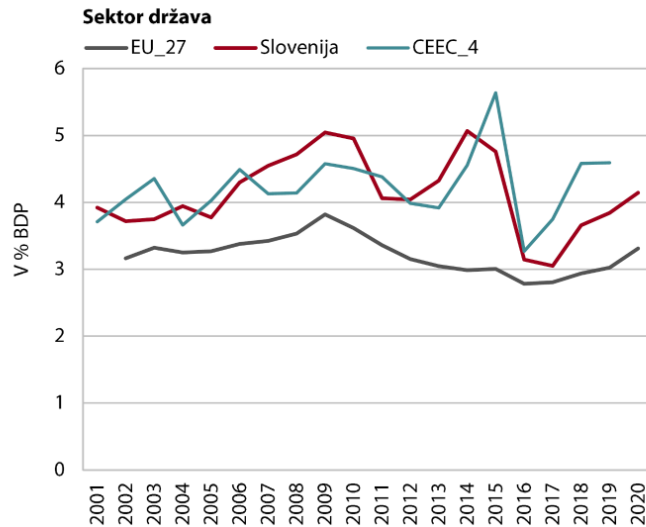
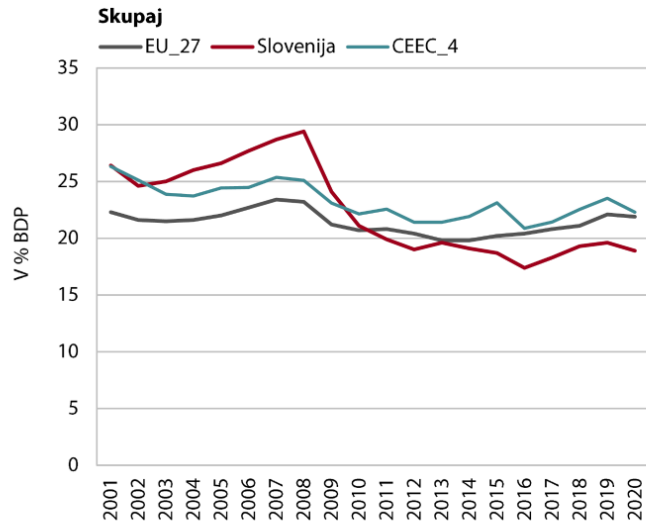
K upo
covid

Z izbruh
se v nad
epidemi

Delež in

Slovenija
najnižjim

Po drugi
in stroje
nizka.

emijo

čno skrčile,
d-
avnmi.

ed države z

e v opremo
astnine pa

Prehod v inovacijsko podprto rast...?

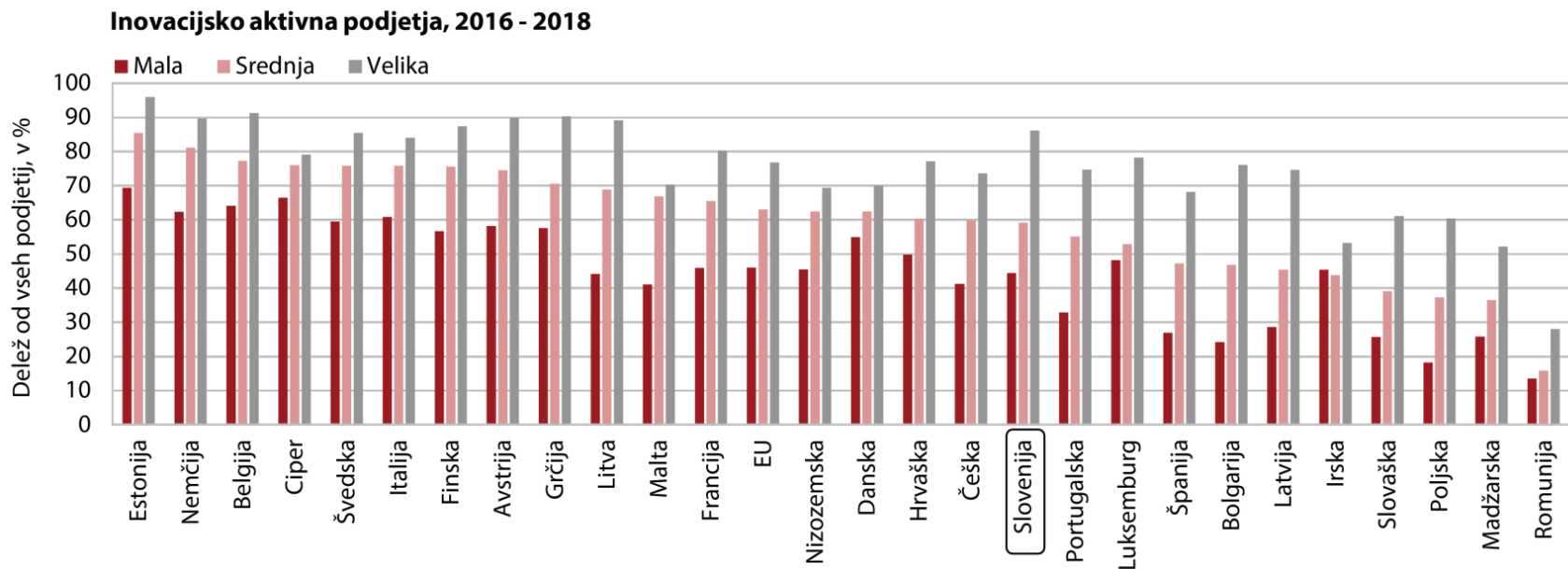
Inovacijska aktivnost podjetij se je z zadnjim merjenjem za obdobje 2016–2018 vrnila na raven pred zniževanjem v obdobju 2010 – 2016, kar pa je bilo zaradi zaostajanja malih in srednjih podjetij še vedno **premalo za doseganje tako povprečja EU kot vodilnih inovatork**.

Slovenija se po evropskem inovacijskem indeksu (EII) že tretje leto uvršča med **zmerne inovatorke**, kar je nazadovanje glede na predhodna leta, ko je bila v skupini močnih inovatork.

Trend poslabševanja učinkovitosti slovenskega raziskovalno-inovacijskega sistema, merjene z EII, se je v letu 2021 **prekinil, a z enim najmanjših napredkov glede na leto 2014**

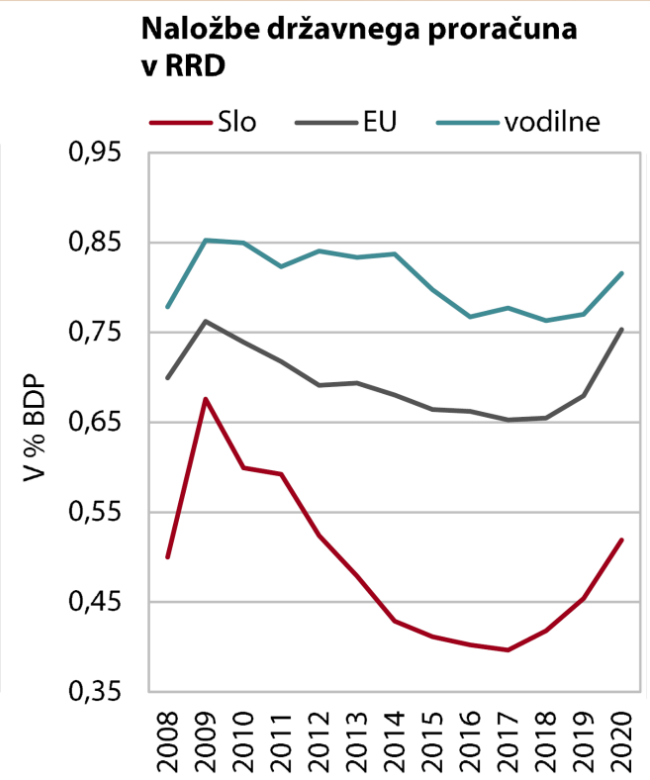
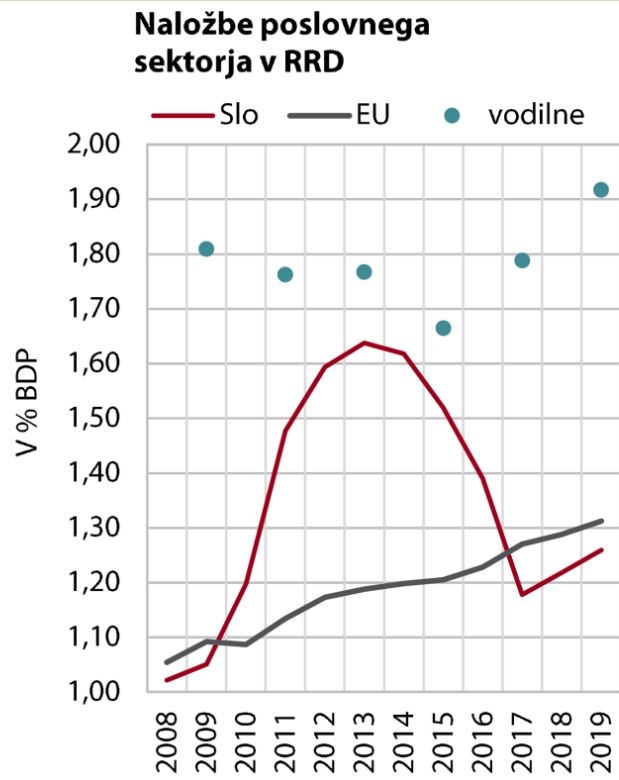
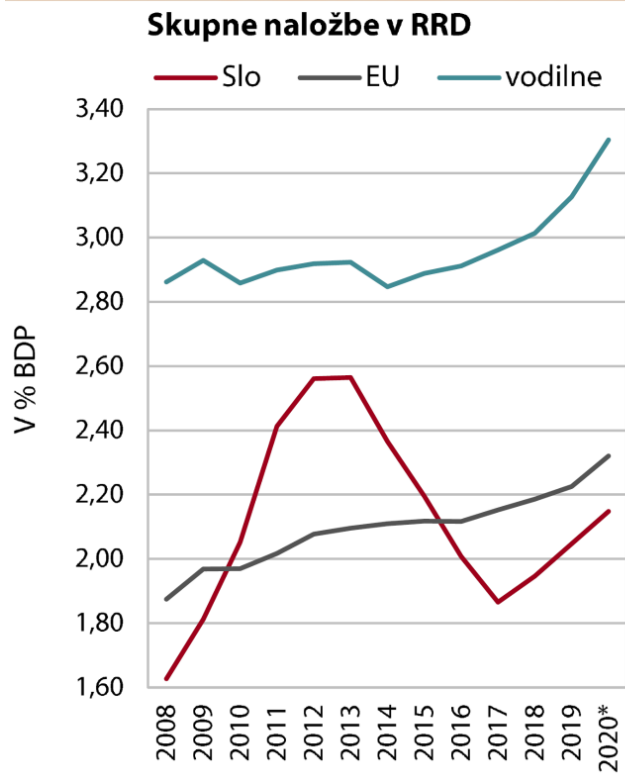
Prehod v inovacijsko podprto rast...?

Slika 34: Delež velikih inovacijsko aktivnih podjetij večji od povprečja vodilnih inovatorov in znatno večji od povprečja EU, zaostanek pa vztraja med MSP

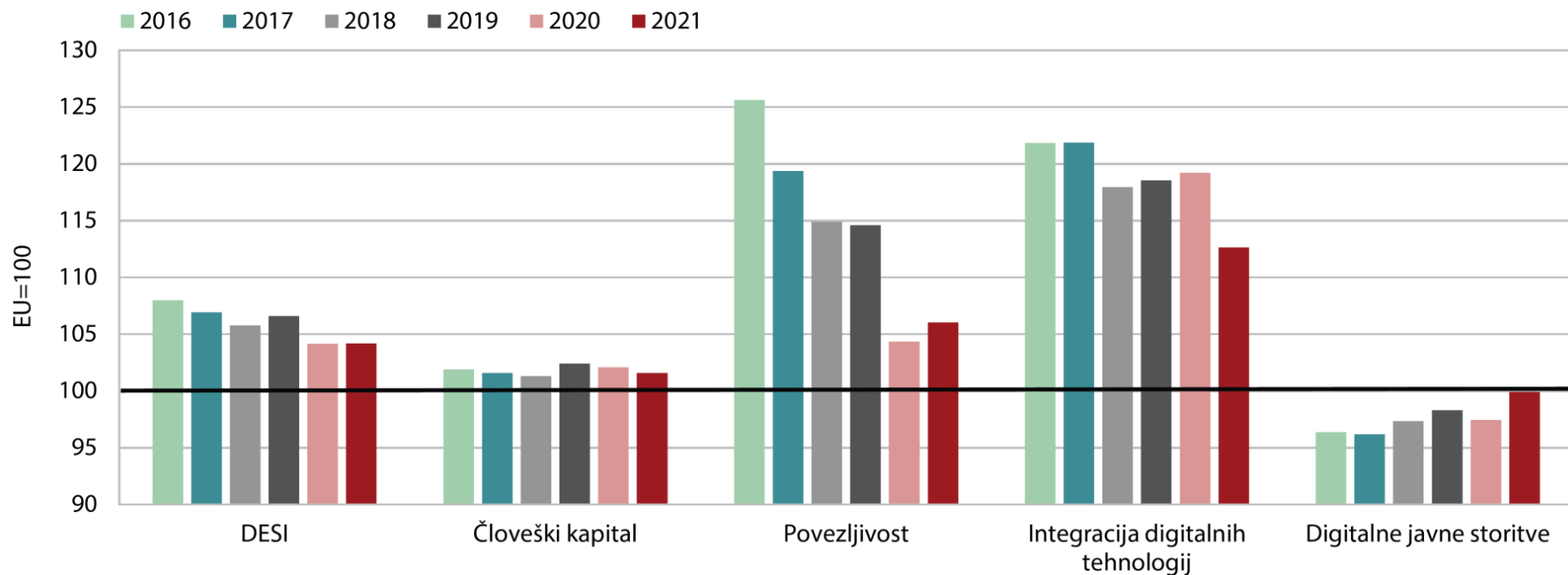
Naložbe v raziskovalno-razvojno dejavnost

-0,2 o.t. za EU, -1 o.t. za vodilnimi, -0,5 o.t. BDP za lastnim vrhom

Digitalizacija...

Slika 37: Novi evropski Indeks digitalnega gospodarstva in družbe (DESI) Slovenijo uvršča pred povprečje EU, a ob postopnem zmanjševanju prednosti pred povprečjem EU

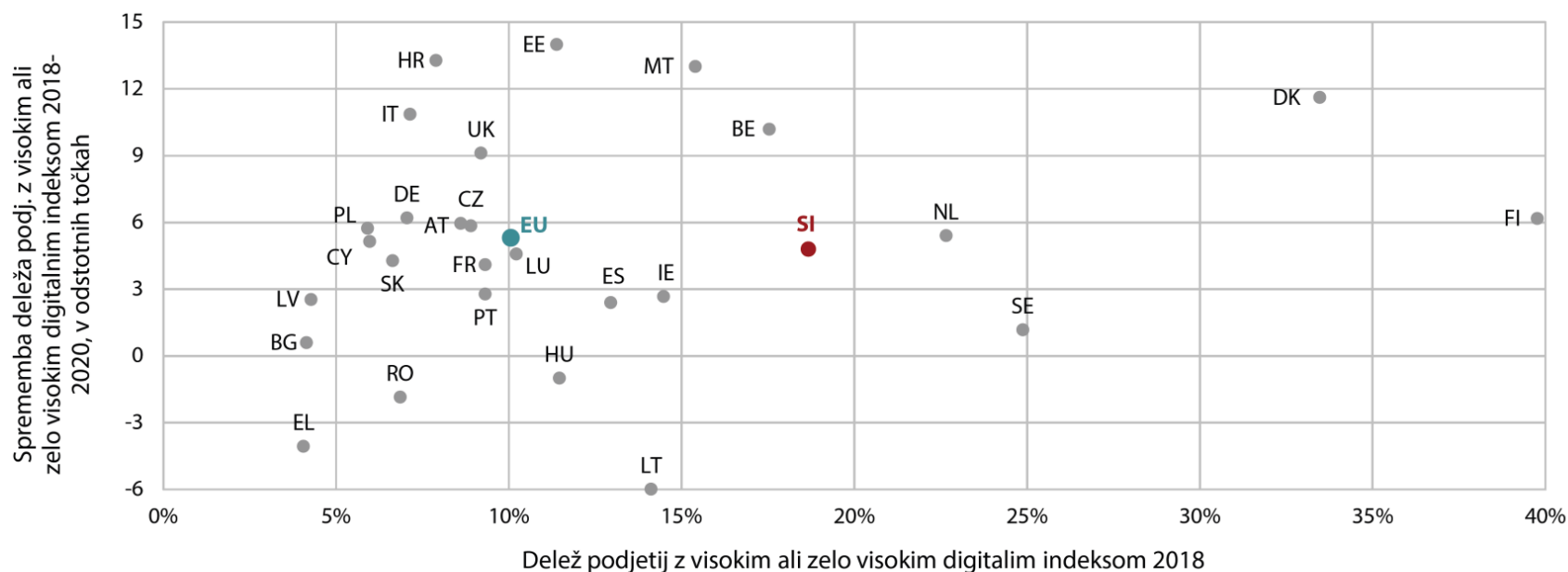

Integracija digitalnih tehnologij v poslovnem sektorju

Stanje:

- Slovenska **podjetja so bila v letu 2021 v skupini digitalno bolj intenzivnih** (10. mesto v EU): velika 77% dig. naprednih (4. mesto), srednja in majhna pa 40% oz. 20% (12. mesto)
- Zaostanek za vodilnimi državami po deležu digitalno naprednih velikih podjetij znaša 7 o. t., med majhnimi 16 o. t., **največji pa je zaostanek srednje velikih podjetij (22 o. t.)**.

/// Slika 40: Navkljub opaznemu povečanju deleža informacijsko in digitalno naprednih podjetij v Sloveniji gre primerjalno za povprečen napredek med državami EU

Trendi - podjetniški sektor svoje digitalne primerjalne prednosti postopno izgublja, pogloblja pa se tudi razkorak med velikimi in ostalimi podjetji:

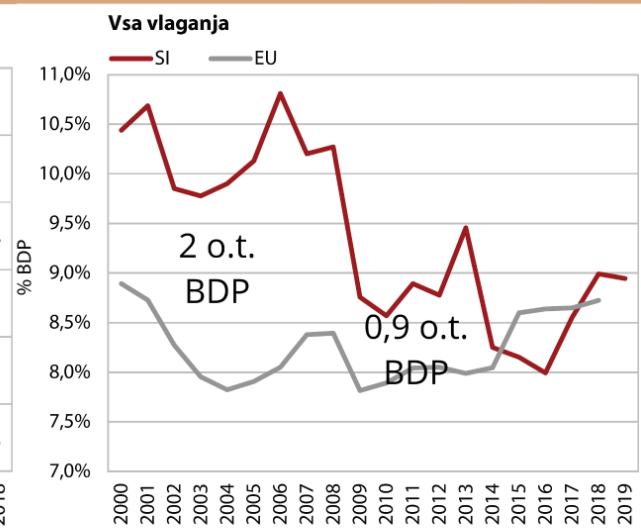
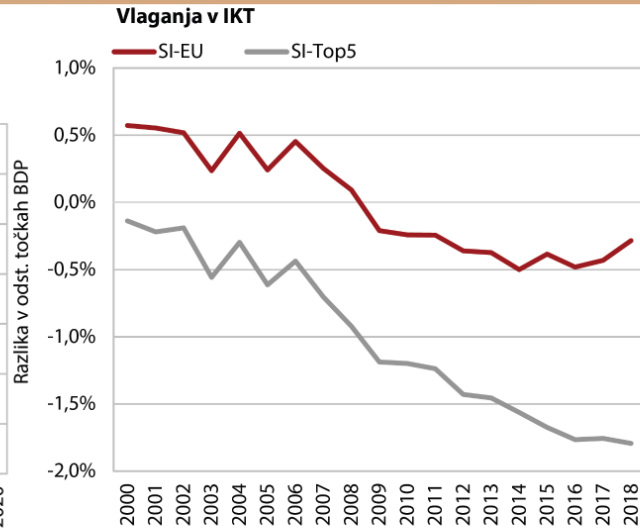
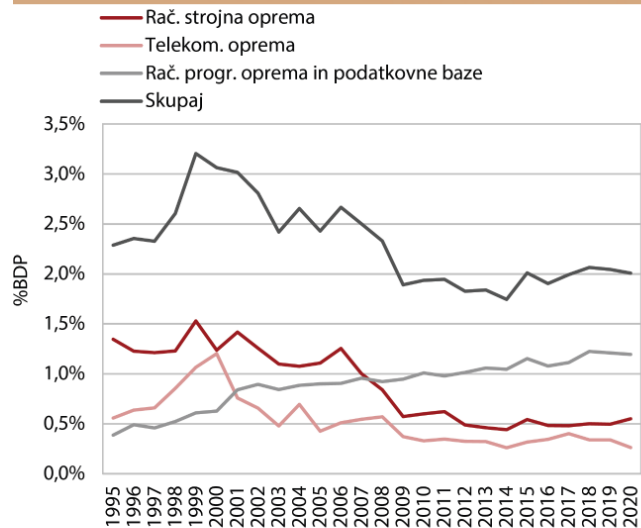
- Med letoma 2018 in 2020 je **Slovenija s 5. nazadovala na 8. mesto**, ob čemer je zaostanek za inovacijskimi voditeljicami z 10 indeksnih točk povečala na 13.
- Med velikimi podjetji se je delež digitalno naprednih povečal za 10 o. t. (10. najvišja rast v EU), med srednjimi za 7 o. t. (12. mesto v EU), med majhnimi pa le za 4 o. t. (15. mesto v EU).

Visoka dig. intenzivnost ob nizkih vlaganjih?!

v IKT

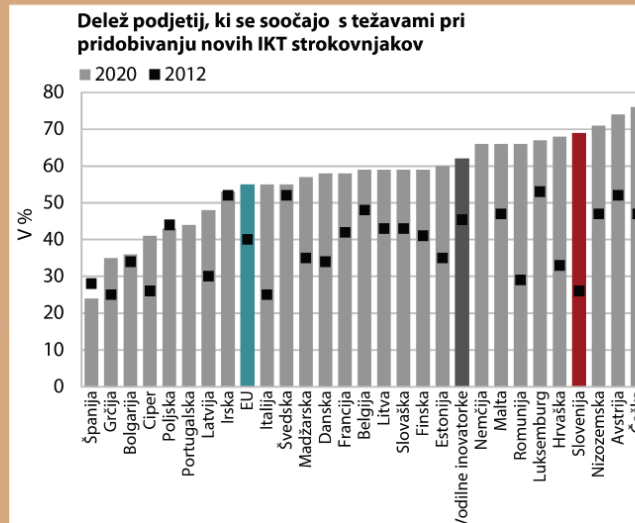
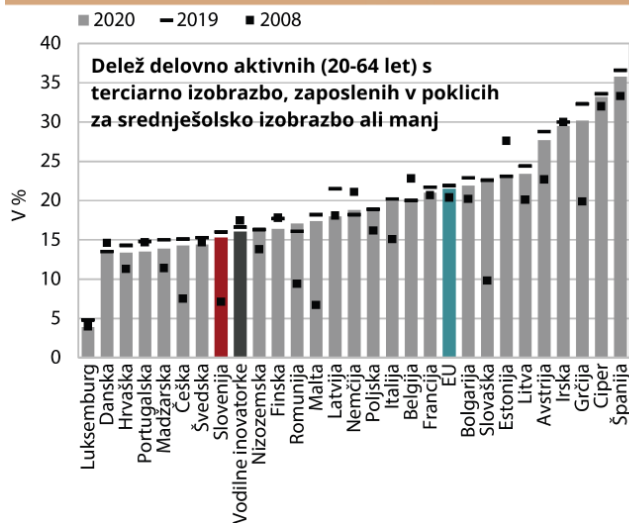
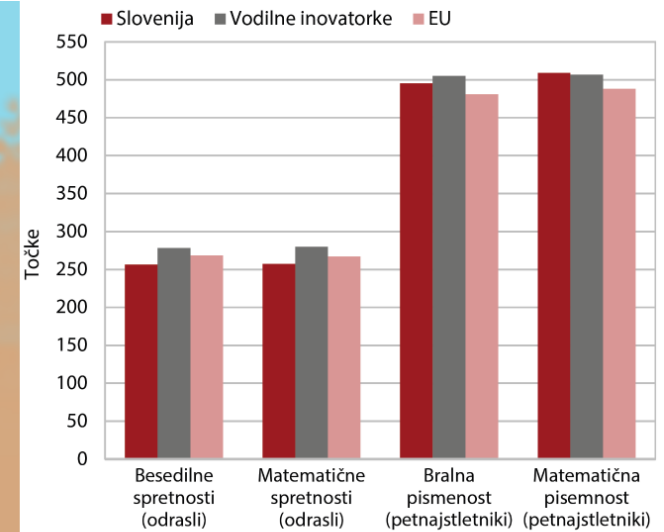
v IKT, RRD & druge stroje in opremo

Človeški viri: na mladih svet stoji

Izobrazbena struktura odraslega prebivalstva **se** že vrsto let **izboljšuje**, kakovost izobraževanja mladih je razmeroma dobra, a spretnosti, predvsem nizko izobraženih in starejših ostajajo nizke.

A **neskladja v znanju in spretnostih** lahko dolgoročno negativno vplivajo na razvojni potencial gospodarstva.

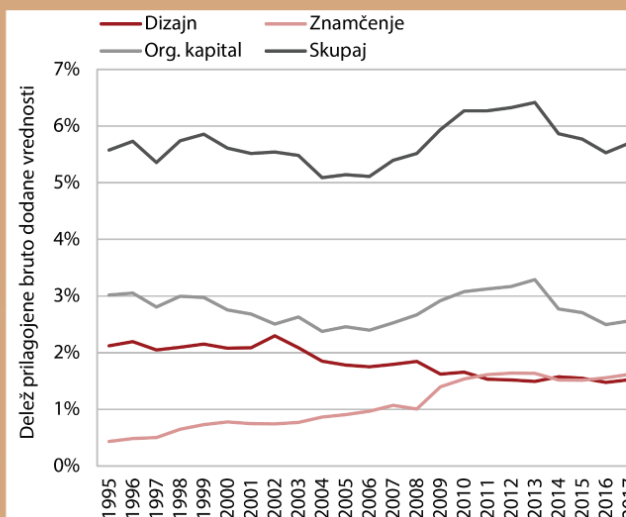
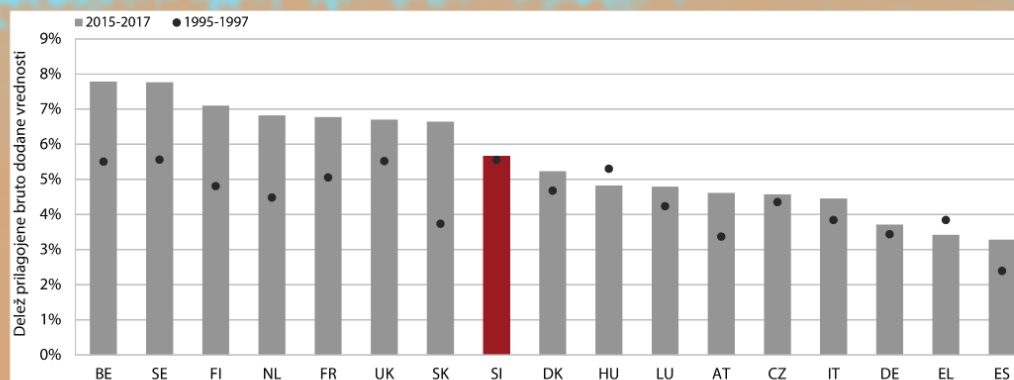

Mehke oblike neoprijemljivega kapitala:

dizajn, znamčenje, org. kap.

Slovenija nazadovala od ene vodilnih držav po vlaganjih pred vstopom v EU v povprečno zaostanek za vodilnimi tremi državami (Belgijo, Švedsko in Finsko, vse v skupini vodilnih inovatorok) znaša 1,9 o. t. bruto dodane vrednosti.

Čeprav so skupna vlaganja v dodani vrednosti stabilna, se je precej spremenila njihova sestava, zlasti se je močno **zmanjšal pomen dizajna**.

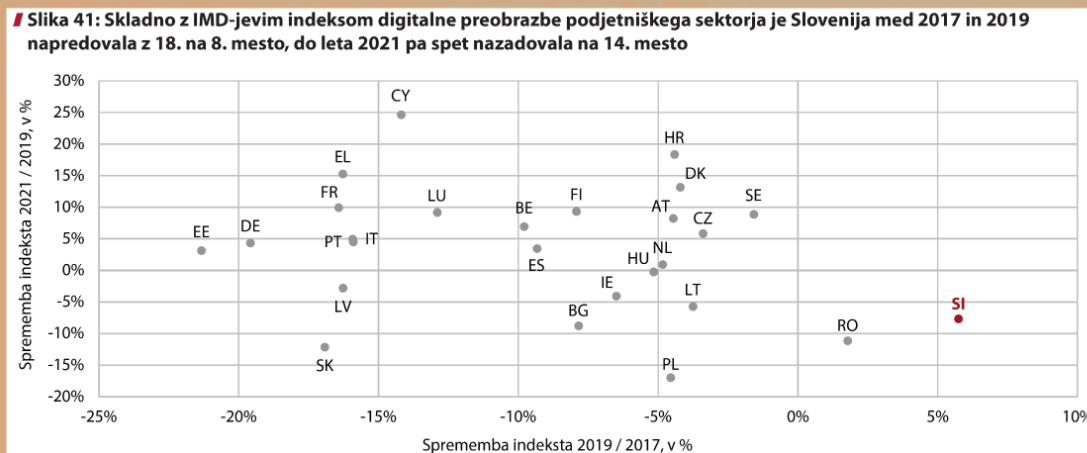

Za hitrejšo PREOBRAZBO podjetniškega sektorja

Epidemija covid-19 je pospešila predvsem informatizacijo in digitalizacijo na začetnih stopnjah, hitrost uvajanja zahtevnejših digitalnih projektov, vključno z **digitalno preobrazbo**, pa naj bi se upočasnila.

Da se podjetniški sektor še naprej prepočasi odziva na **spremenjeno naravo inoviranja**, kažejo tudi podatki o premajhnem poudarku na uvajanju novih poslovnih modelov, prebojnih in disruptivnih inovacijah ter prilagajanju procesov in organizacije poslovanja:

- Npr. delež podjetij, ki svojo konkurenčno prednost temelji na prilagajanju svojih produktov in storitev kupcu znaša 23 % (20. mesto v EU), kar je skoraj pol manj od vodilnih držav na tem področju.

A spremembe potrebne tudi širše: odprtost & institucije

Odnos ljudi do podjetništva in digitalizacije postaja vse **bolj pozitiven**.

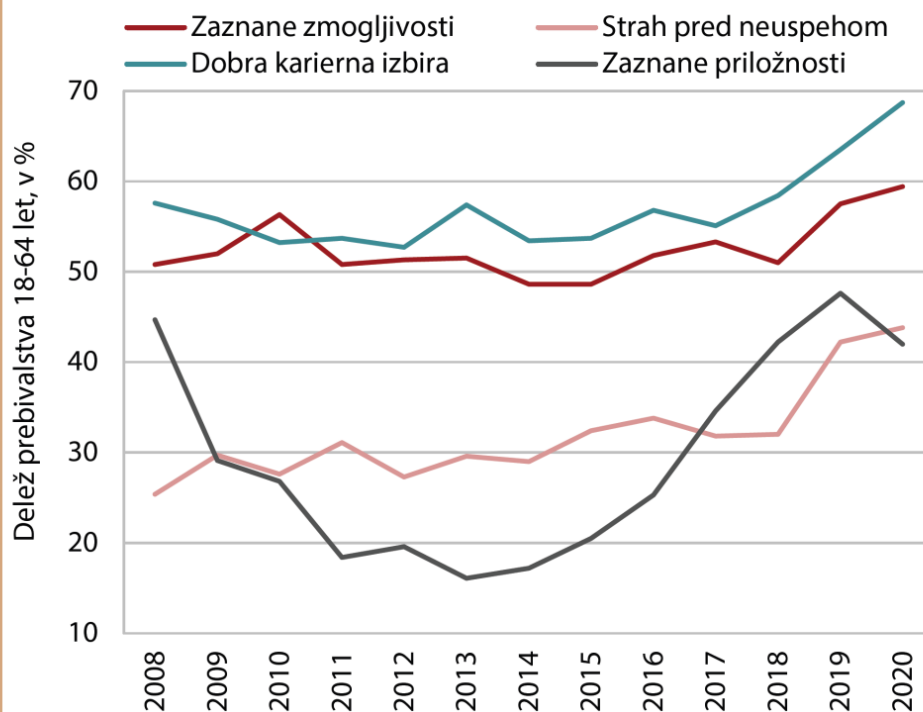
Podjetja privlačnosti za talente posvečajo več pozornosti, a se Slovenija po tem kriteriju še vedno uvršča v drugo polovico držav EU.

Slovenija pri večini kazalnikov **kakovosti delovanja institucij** še naprej zaostaja za vodilnimi inovatorkami in povprečjem EU (v 2021 poslabšanje za 3 mesta), vključno z **relativno nizko učinkovitostjo države pri podpori delovanju poslovnega okolja in spodbujanju razvoja**.

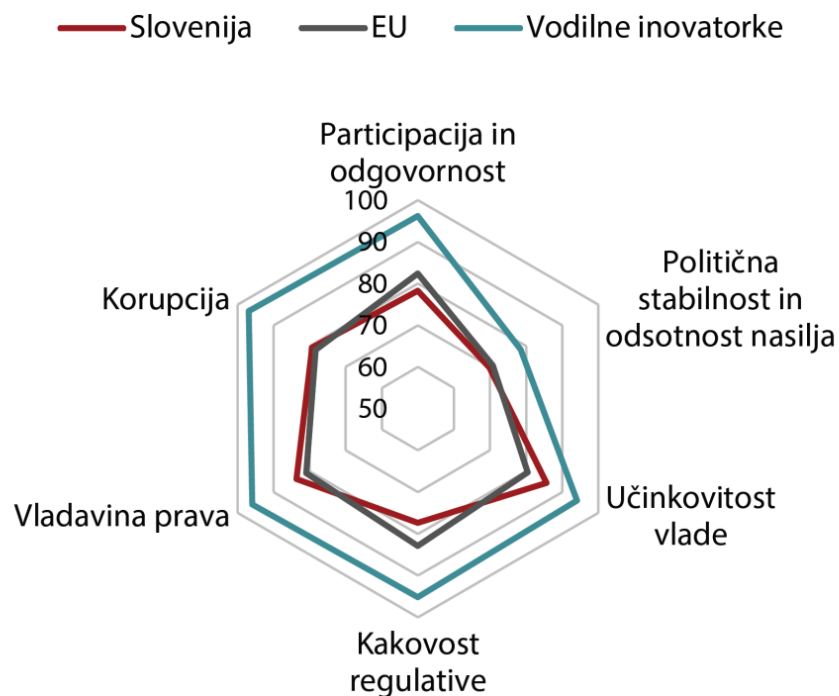
Prav tako pa je **razmeroma nizka odprtost družbe do sprememb, novih idej in globalizacije**.

A spremembe potrebne tudi širše: odprtost & institucije

Odnos do podjetništva

Izbrani kazalniki institucionalne kakovosti, 2021

ZAKAJ & KAM

Vlaganja

Strukturne spremembe

I. TRAJNOSTna preobrazba v nizkoogljično krožno gospodarstvo

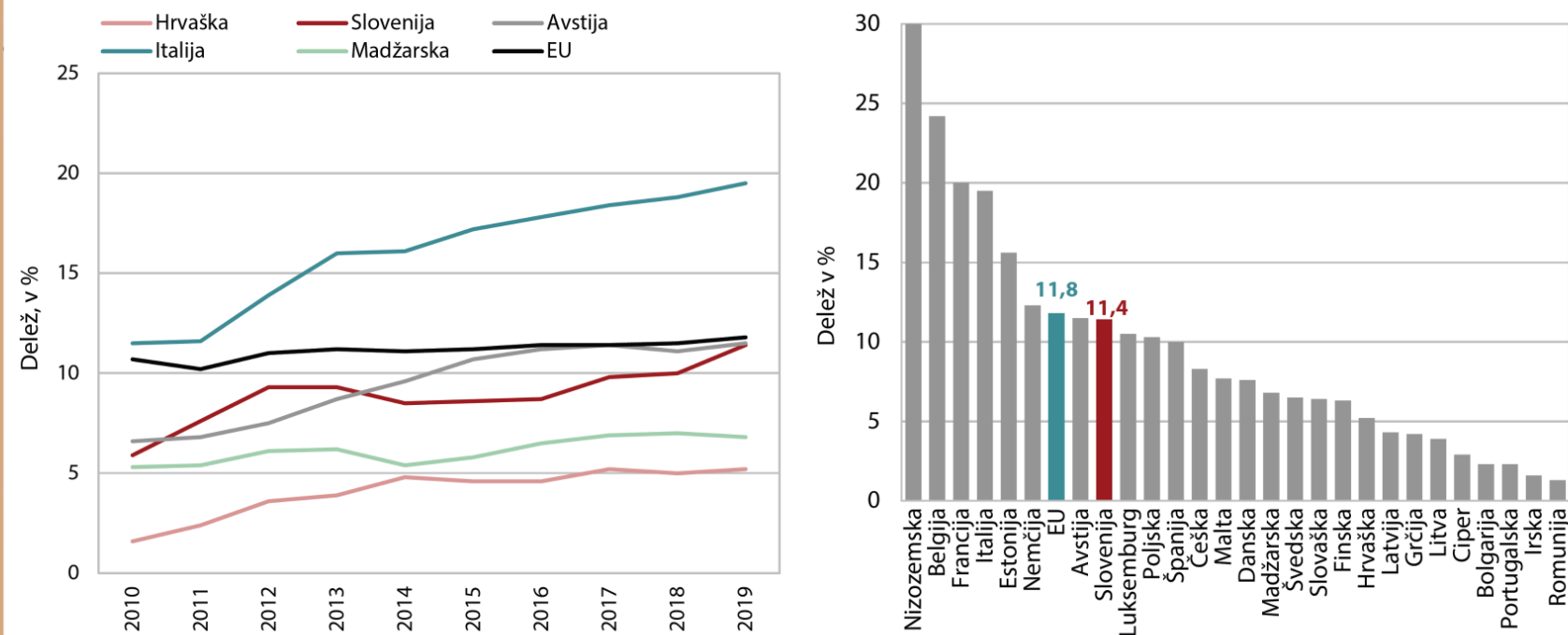
Prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo postaja **vse pomembnejši dejavnik zagotavljanja dolgoročne rasti produktivnosti** ter odpornosti gospodarstva in družbe, saj:

- Hitrejši prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo spodbujajo **naraščajoče cene emisijskih kuponov in osnovnih surovin**.
- Je pričakovati, da se bodo **cene** primarnih surovin zaradi omejenih virov še naprej povečevale, **sekundarnih surovin pa dolgoročno zniževale**.
- Krožnost in uporaba sekundarnih surovin je pomembna tudi v vidu **motenj oskrbovalnih verig**.
- Zelena preobrazba gospodarstva je hkrati **priložnost za ustvarjanje novih delovnih mest**.

I. TRAJNOSTna preobrazba v nizkoogljično krožno gospodarstvo

Slika 61: Stopnja rabe predelanih snovi se je v zadnjem desetletju zvišala (levo) in bila v letu 2019 blizu povprečja EU (desno)

II. KADRI in spretnosti prihodnosti

oz. Zakaj je treba sisteme izobraževanja in usposabljanja posodobiti?

Velika hitrost in nepredvidljivost sprememb v gospodarstvu: med letoma 2020 in 2025 se bo 40 % ključnih spretnosti, ki jih bodo potrebovali zaposleni na istem delovnem mestu spremenilo (The Future of Jobs).

Slika 50: Ocena McKinsey Global Institute workforce skills model¹ o bodočih potrebah gospodarstva v Zahodni Evropi v obdobju 2016–2030 zaradi uvajanja umetne inteligence in novih tehnologij v delovne procese (sprememba v delovnih urah, izražena v %)

Spretnosti prihodnosti

Tehnološke spretnosti

↑ 52%

Socialna in čustvena inteligenca

↑ 22%

Zahtevnejše kognitivne spretnosti

↑ 7%

Fizične in ročne spretnosti

↓ 16%

Osnovne kognitivne spretnosti

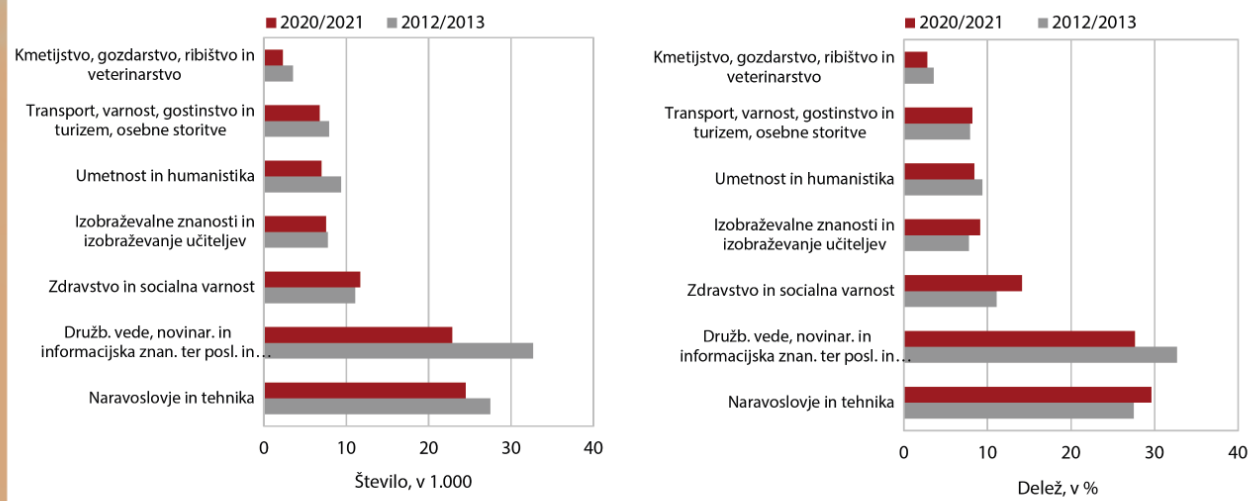
↓ 17%

Poleg poklicno-specifičnih spretnosti **vse bolj pomembne tudi t. i. prečne spretnosti**, socialna in čustvena inteligenca, pa tudi sposobnost sodelovanja z drugimi, sposobnosti hitrega učenja, spretnosti reševanja problemov, kritičnega mišljenja in ustvarjalnost.

- **Interdisciplinarnost in širina.**
- **Večja prilagojenost** izobraževanja in usposabljanja **posamezniku, agilnost in fleksibilnost.**
- **Partnerski pristop in vzpostavitev sodelovalne kulture.**

Čeprav je v Sloveniji npr. **pri vpisu v terciarno izobraževanje po področjih izobraževanja v preteklih letih prišlo do SPREMEMB ...**

Slika 52: Največji vpis na naravoslovje in tehniko, a manjši kot leta 2012 (levo) in pozitiven premik v smeri večjega deleža vpisanih na to področje izobraževanja (desno)

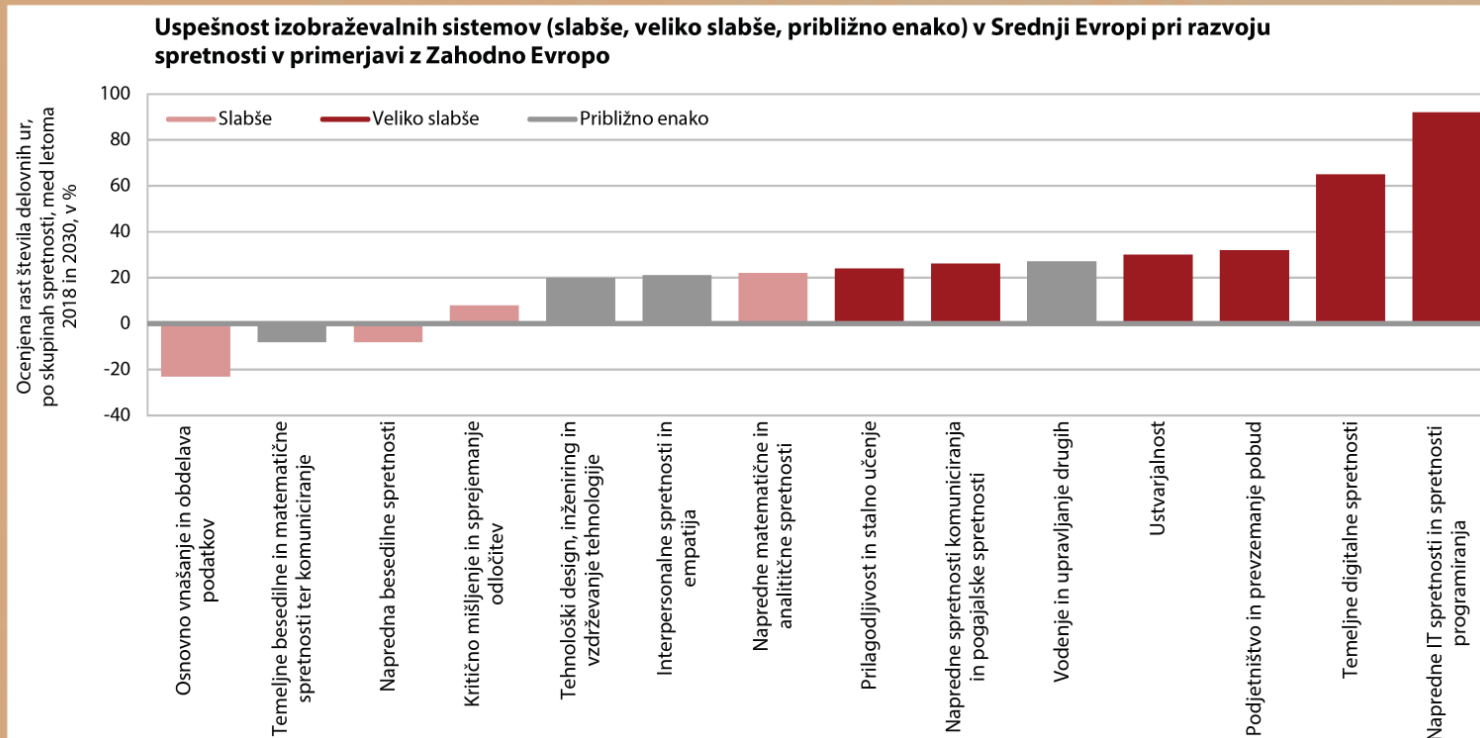
... konkretnjših analiz o prednostih in primanjkljajih na področju spretnosti zaposlenih in **bodočih zaposlenih v Sloveniji ni na voljo,**

po ocenah CEDEFOP se naj bi v Sloveniji med letoma 2021 in 2030 najbolj povečalo število novih zaposlitev za strokovnjake naravoslovja in tehnike ter strokovnjake za poslovanje in upravljanje.

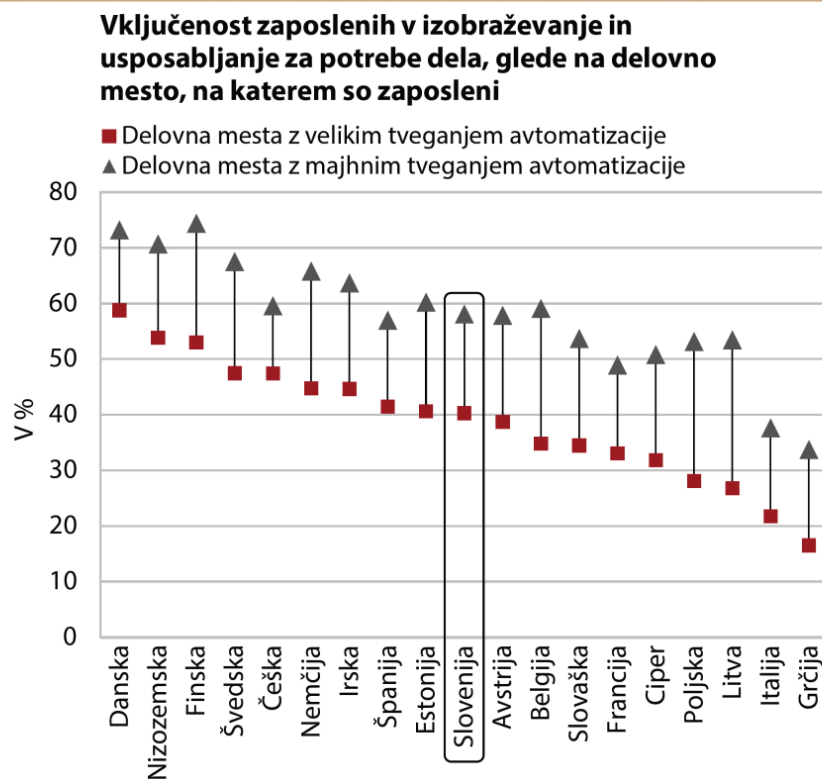
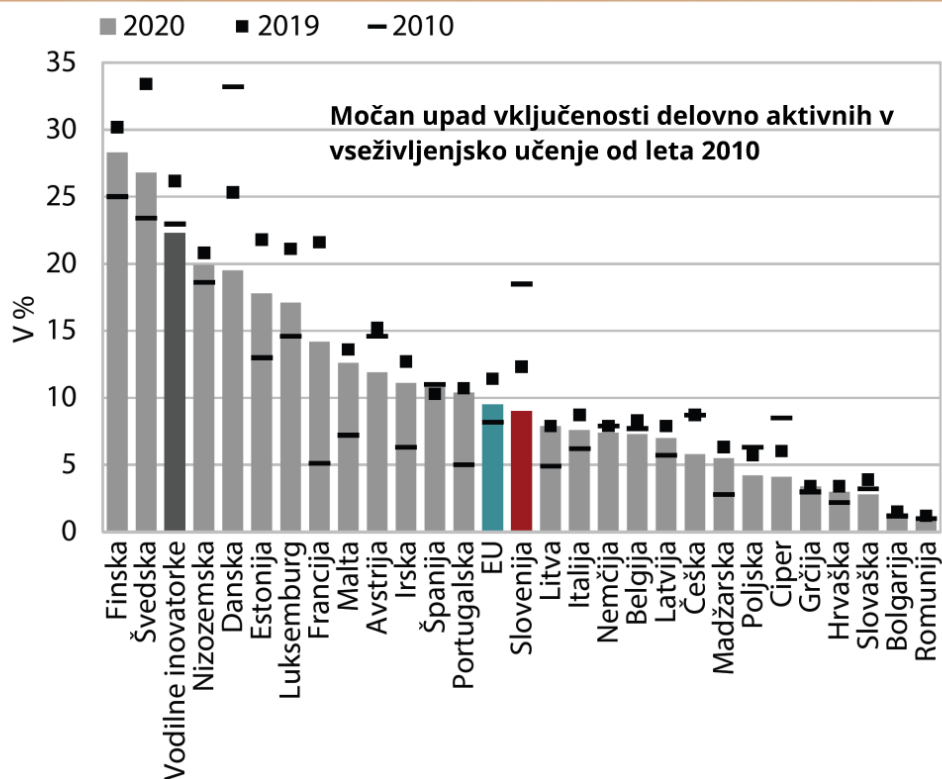
Problem npr. za učinkovito karierno orientacijo: po izsledkih raziskave PISA 2018 v Sloveniji 28,5 % petnajstletnikov pričakuje, da se bodo zaposlili v poklicih, po katerih se bo po ocenah povpraševanje med letoma 2025 in 2030 zmanjšalo, delež pa je višji kot v povprečju OECD (25 %).

Upoštevač neskladja v znanju in spretnostih ter hitrost in intenzivnost spreminjanja potreb, **zahteva povečanje odzivnosti terciarnega izobraževanja**, tako vsebini kot načinu podajanja znanja, **okrepljeno pozornost...**

... na osnovi partnerskega **sistema za napovedovanje srednjeročnih potreb gospodarstva.**

Ne pozabiti na izobraževanje in (pre)usposabljanje ODRASLIH ... ... skladno s potrebami in izzivi prihodnosti.

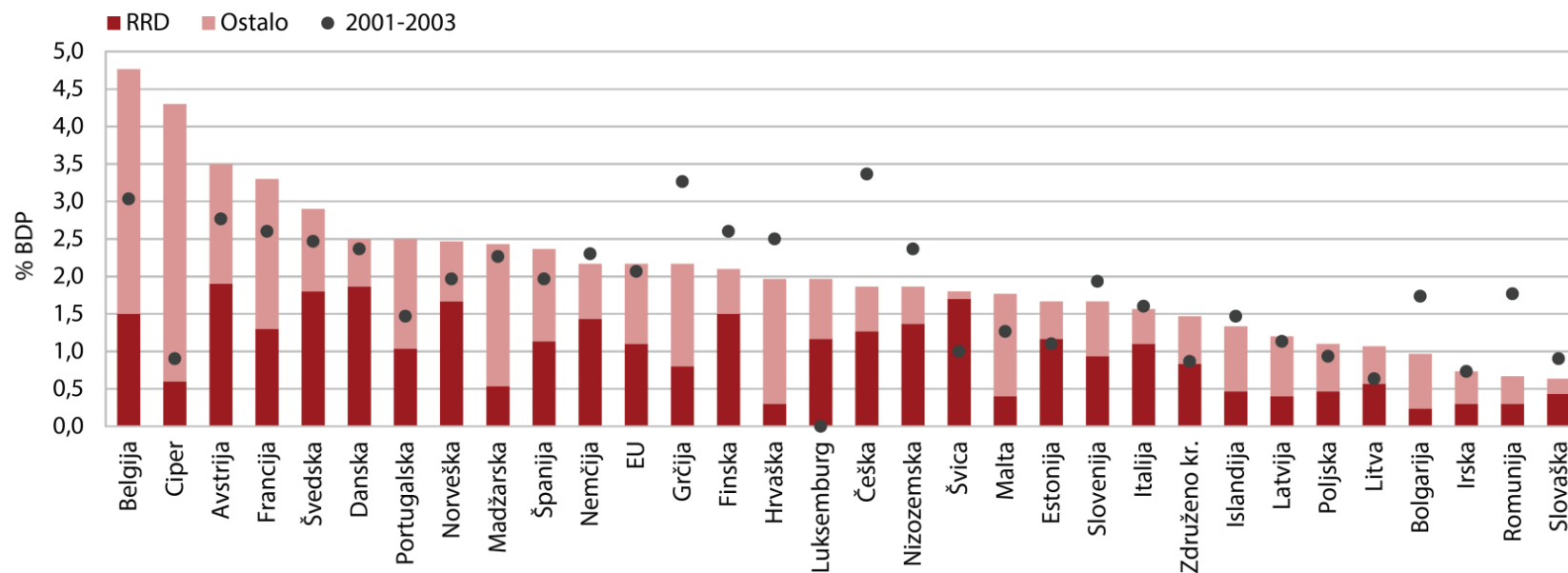

III. Vloga DRŽAVE in JAVNIH FINANC

Mednarodna primerjava:

Slovenija javnim izdatkom **za pametno preobrazbo** namenja za 0,5 o. t. BDP manj od povprečja EU ter 2 o. t. BDP manj od vodilnih petih držav, pri čemer se zaostanek skozi čas povečuje.

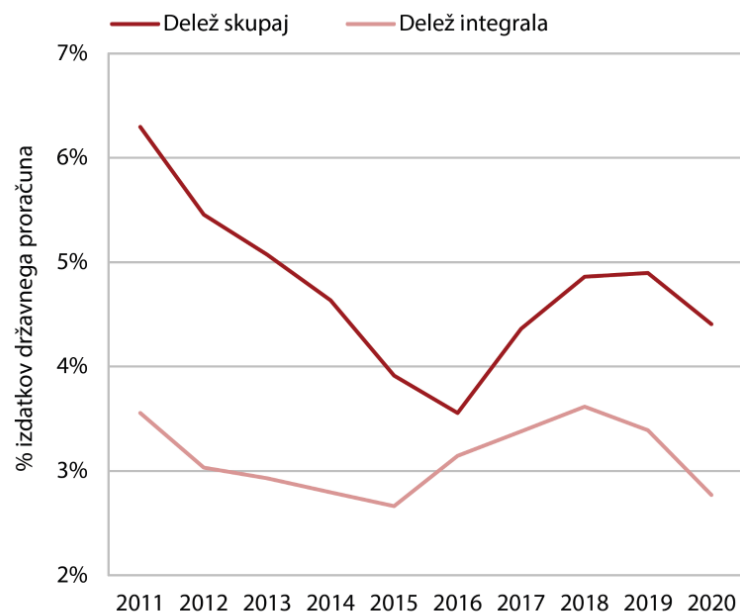
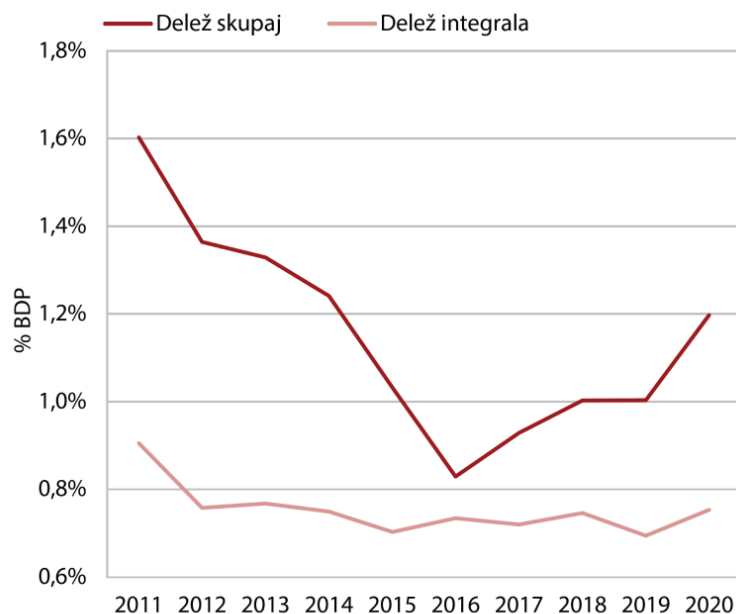
Slika 55: Obseg v pametno preobrazbo usmerjenih javnih izdatkov za povprečje let 2017–2019, glede na povprečje let 2001–2003

Realizacija 2011 - 2020

Višino javno-finančnih izdatkov za pametno preobrazbo v **BDP** zaradi EU sredstev zaznamuje izrazita cikličnost, hkrati pa **izdatki iz naslova integralnih sredstev stagnirajo, v deležu proračuna pa v 2018-2020 padajo.**

Slika 57: Delež v pametno preobrazbo usmerjenih sredstev državnega proračuna v % BDP (levo) ter kot delež vseh izdatkov državnega proračuna (desno)

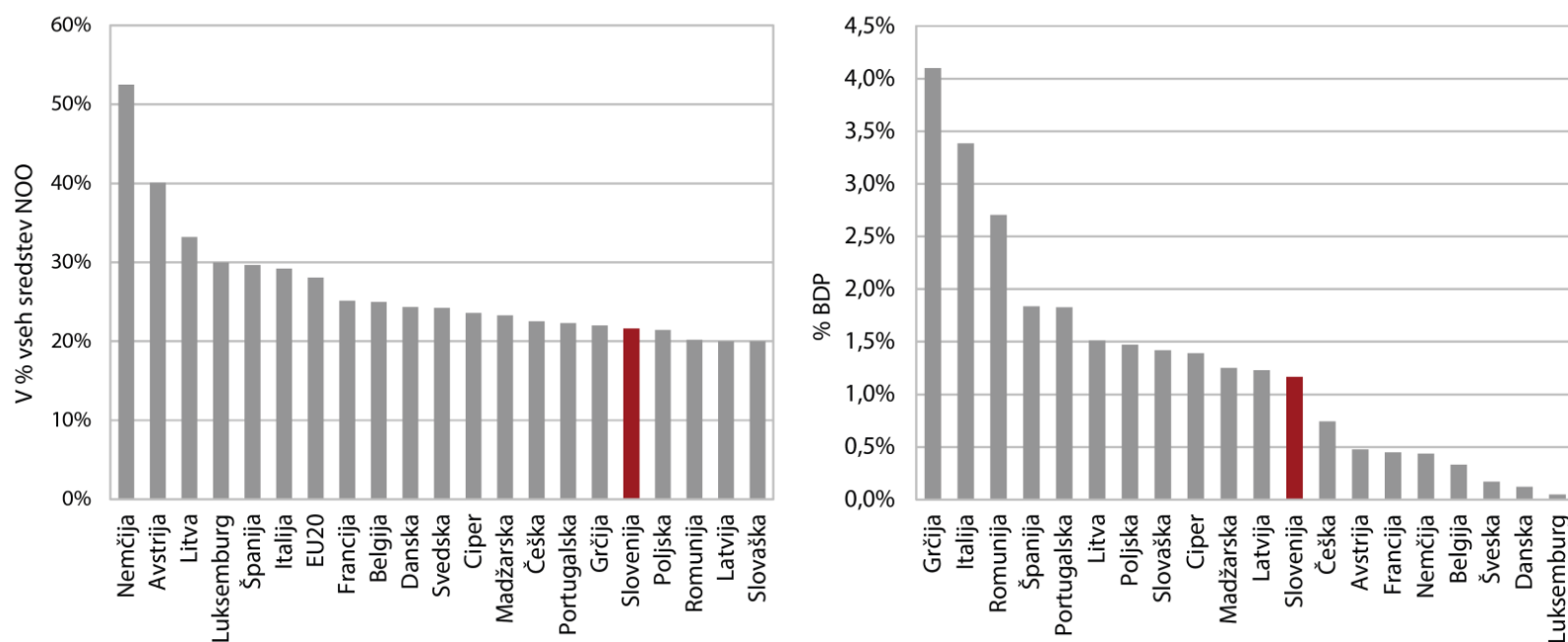

2021-2027: Načrt za okrevanje in odpornost

Države južne in vzhodne Evrope iz naslova NOO za digitalizacijo v povprečju namenjajo 1,9 %, Slovenija pa 1,2 % BDP.

Za izenačenje obsega vlaganj v BDP bi morala Slovenija obseg vlaganj v digitalizacijo povečati za 335 milijonov oz. za 62 %.

Slika 58: Sredstva za digitalizacijo v Načrtih za okrevanje in odpornost: v deležu vseh EU sredstev ter v % BDP leta 2020

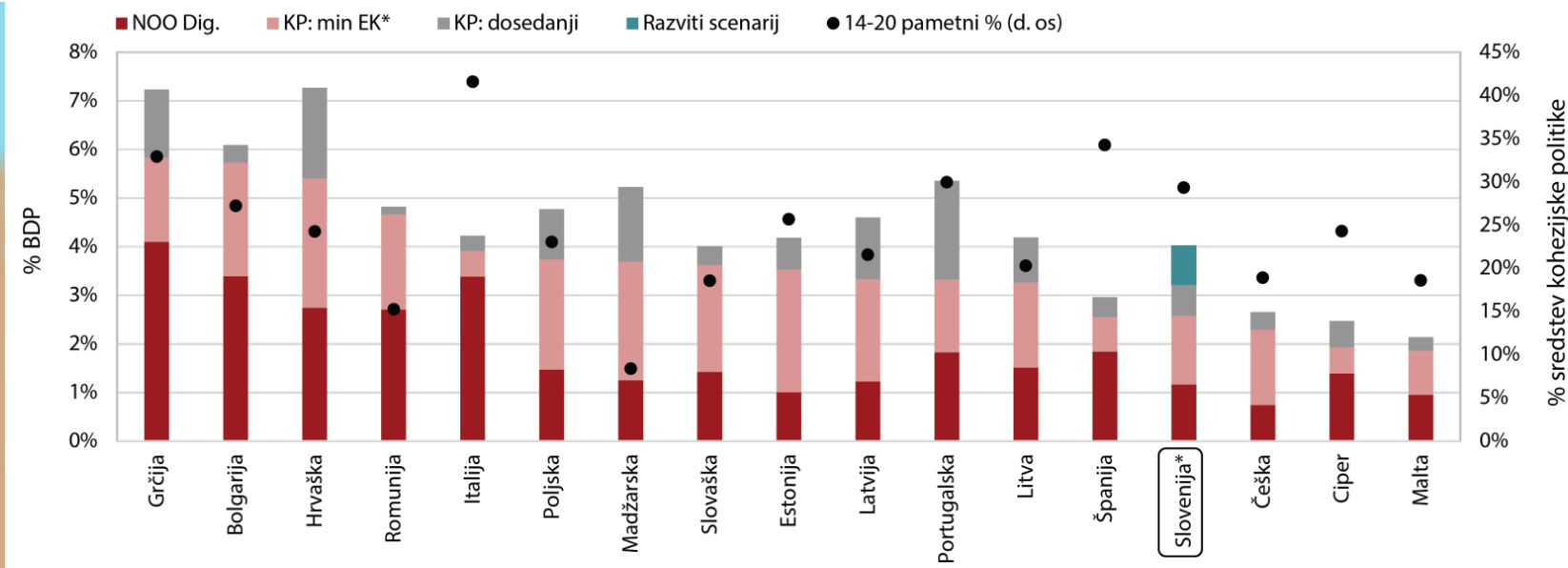

2021-2027: Kohezijska politika

Načrtuje **znižanje deleža sredstev za pametno preobrazbo** v kohezijski politiki 2021-2027, **od dosedanjih 29 % na 18 % oz. 20 %...**

... kar bi pomenilo, da **Slovenija ne bi zmanjšala svojega zaostanka pri vlaganjih v pametno preobrazbo** tudi, če bi druge države južne in vzhodne Evrope pametni preobrazbi namenile minimalne še možne deleže.

Če bi Slovenija želela zmanjšati svoj dosednji zaostanek pri vlaganjih v pametno preobrazbo, bi morala dosednji delež kohezijskih sredstev za pametno preobrazbo povečati...

... in pri tem slediti vzoru držav kot sta Irska (z 42 %) ali Finska (s 40 %), ki znotraj skupine razvitih držav temu področju namenjajo najvišji delež sredstev .

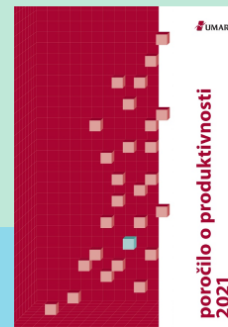
Tudi če bi se Slovenija odločila za takšen razvojni scenarij pa bi to, zaradi nižje intenzivnosti pomoči EU, še vedno pomenilo zgolj 12. rang med 17. državami oz. še vedno za 0,5 o. t. BDP nižja vlaganja od povprečja ostalih držav pri dosedanjih deležih, pri minimalnih pa za 0,4 o. t. BDP več.

ZAKAJ & KAM

Vlaganja

Strukturne spremembe

I. KAJ

II. ZAKAJ & KAM

peter.wostner@gov.si

Poročilo o

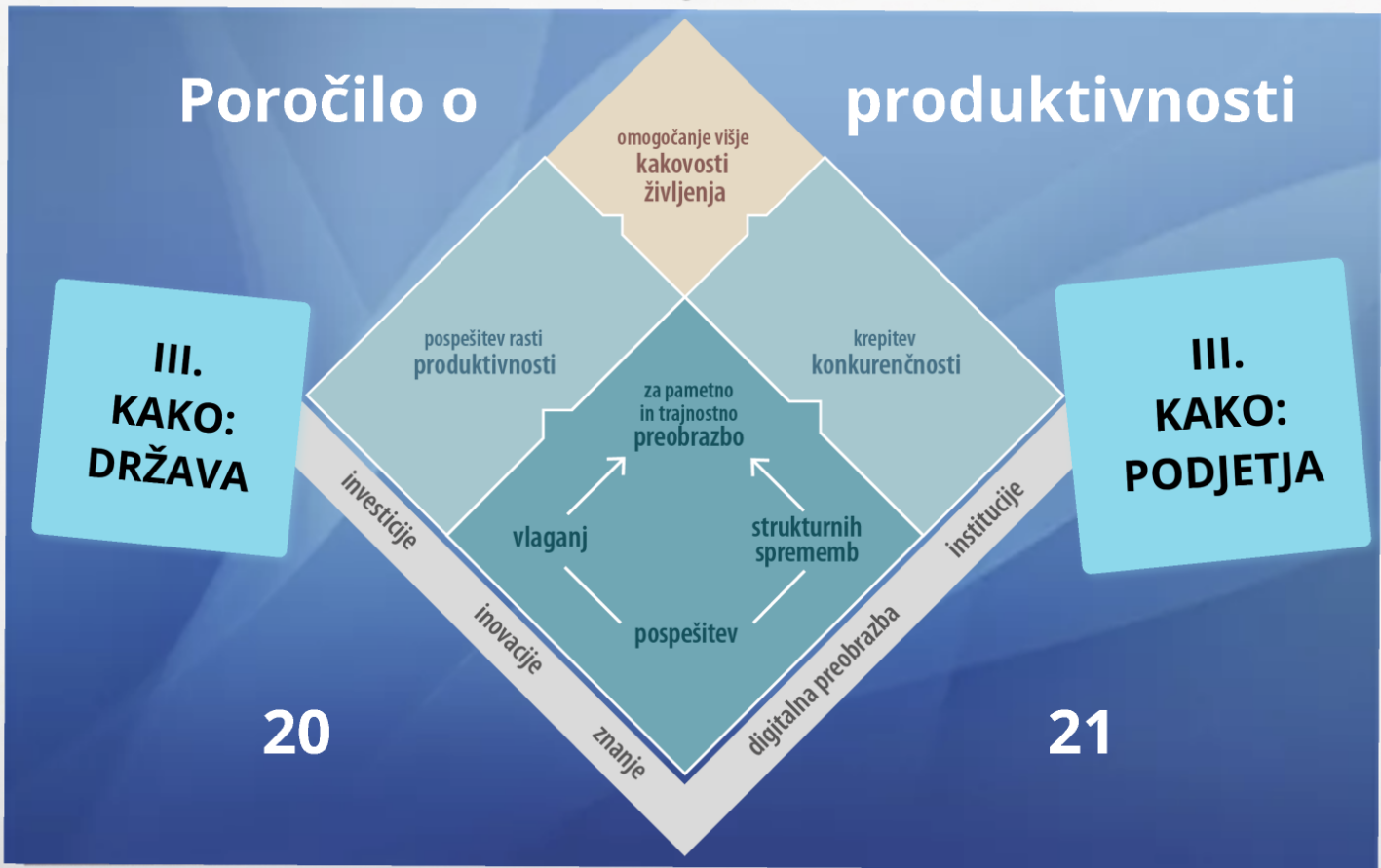
produktivnosti

**III.
KAKO:
DRŽAVA**

**III.
KAKO:
PODJETJA**

20

21

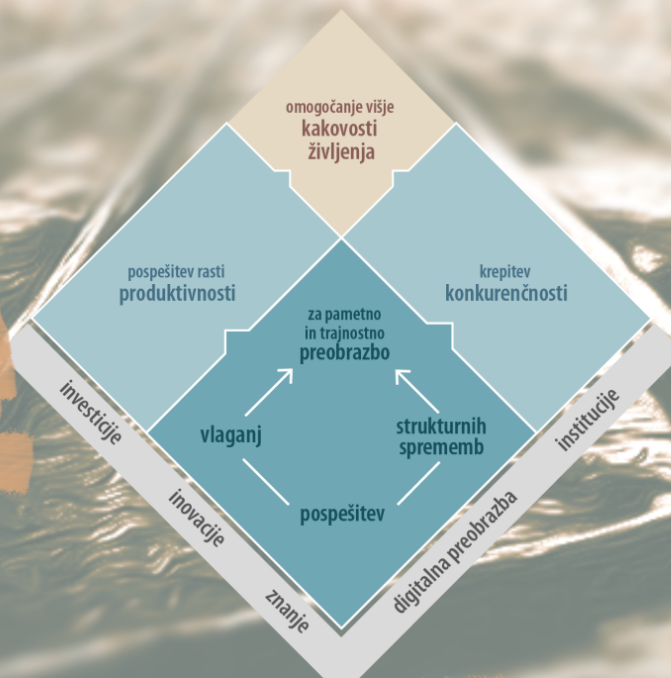
KAKO: Prednostni ukrepi DRŽAVE

**I. Aktivno
SPodbujanJE
SPREMemb**

**II. Krepitev
ZNANJ in
veščin**

**IV.
POSLOVNO in
INOVAciJSKO
okolje**

**III.
Povečanje
VLAGANJ**

I. Aktivno **SPODBUJANJE SPREMEMB**:

1. **Z OZAVEŠČANJEM** o posledicah globalnih megatrendov in o tem, kako je ravno proaktivno in pravočasno odzivanje nanje, podkrepljeno z ukrepi socialne države, tisto, ki lahko vodi k dvigu kakovosti življenja.

2. **S SPODBUJANJEM VEČJE ODPRTOSTI DO SPREMEMB**, kar v kontekstu globalizacije, pa tudi npr. intenzivne borbe za talente ali zelenega prehoda, predstavlja vse pomembnejši dejavnik razvoja.

3. **Z UPRAVLJANJEM PREOBRAZBE** in krepitve varnostnih mrež, prilagoditvi sistemov socialne varnosti novim okoliščinam, ustreznega razmerja med varnostjo in fleksibilnostjo dela, ustreznega plačila za delo ter dostopa do vseživljenjskega učenja, vse na osnovi tesnega dialoga s socialnimi partnerji in civilno družbo.

II. Krepitev znanj ZNANJ in veščin prebivalstva:

4. **S pospešenim izobraževanjem in (pre)usposabljanjem za znanja in spretnosti prihodnosti** ter spodbujanjem vključenosti odraslih v sisteme izobraževanja in usposabljanja za uspešno soočanje s prihajajočimi izzivi (tudi tistih, katerih delovna mesta bodo bolj izpostavljena avtomatizaciji in spremembam).

5. **Na osnovi posodobljenih in v prihodnost usmerjenih sistemov izobraževanja in usposabljanja:**

- bolj fleksibilni
- bolj interdisciplinarni
- z večjim poudarkom na prečnih spretnostih, kot so podjetnost, inovativnost in ustvarjalnost
- osredotočen na nova znanja in spretnosti prihodnosti
- na osnovi **odzivnega in partnerskega sistema za napovedovanje bodočih potreb.**

III. Povečanje VLAGANJ sektorja države:

6. **V pametno in trajnostno preobrazbo, tudi z EU sredstvi:** pomembno, da se poveča delež sredstev za pametno preobrazbo v kohezijski politiki 2021-2027 v smeri naprednih držav kot sta Irska in Finska.

7. **Zagotovitev infrastrukturnih pogojev,** še posebej tistih, ki imajo poleg kratkoročnih, tudi poudarjen srednjeročni učinek na produktivnost, še posebej za:

- (i) digitalno infrastrukturo
- (ii) izobraževalno in raziskovalno-razvojno infrastrukturo ter
- (iii) zeleno infrastrukturo, vključno s preходом v nizkoogljično krožno gospodarstvo.

IV. Nadaljnje izboljšanje POSLOVNEGA in INOVACIJSKEGA OKOLJA:

8. **S krepitvijo znanstveno-raziskovalnega, inovacijskega in digitalnega ekosistema**, ki spodbuja medsebojno povezovanje ter vodi v skupna vlaganja, delitev tveganj in bolj intenzivno mednarodno sodelovanje.

9. **S spodbujanjem dinamičnega poslovnega okolja**, ki zagotavlja učinkovito alokacijo virov. Prihodnji ukrepi bi morali dati v večji meri dati poudarek prenehanju financiranja oz. ohranjanja zombi podjetij in se osredotočiti na zdrava jedra gospodarstva, ki niso dolgoročno prezadolžena in imajo visok potencial za rast.

10. **Izboljšanje učinkovitosti države** pri zagotavljanju podpornih storitev in spodbujanju razvoja, npr. ko gre za omogočanje investicij, odzivnost in prilagodljivost regulacijskega okvira, bolj odprto in povezano delovanje s socialnimi partnerji in strokovno javnostjo, pa tudi koordinacijo z razvojem povezanih aktivnosti države.

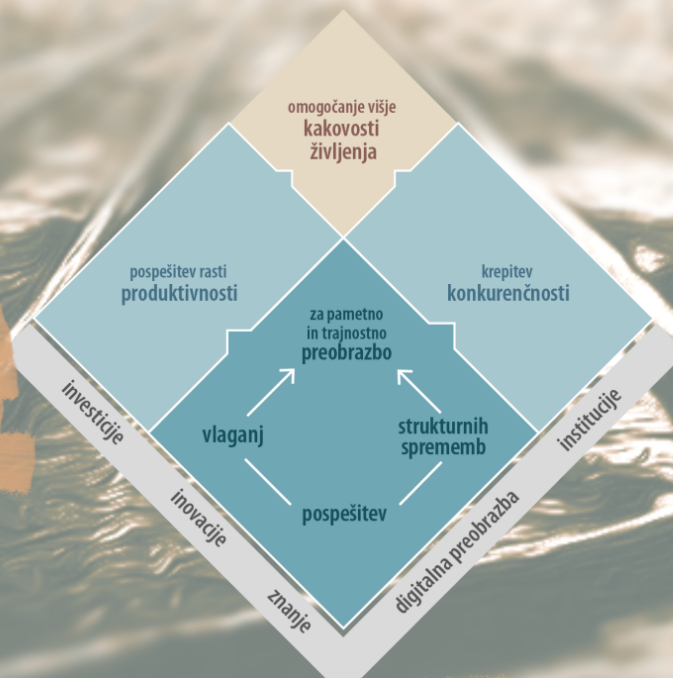
KAKO: Prednostni ukrepi DRŽAVE

**I. Aktivno
SPodbujanJE
SPREMemb**

**II. Krepitev
ZNANJ in
veščin**

**IV.
POSLOVNO in
INOVAciJSKO
okolje**

**III.
Povečanje
VLAGANJ**

KAKO: Prednostni ukrepi **PODJETIJ**

11. **POSPEŠENA VLAGANJA** v človeške vire, digitalno preobrazbo ter raziskave, razvoj in inovacije, pa tudi stroje in opremo.

12. **POSPEŠENO PRILAGAJANJE**: uvajanje novih poslovnih modelov, prebojnih in disruptivnih inovacij ter prilagojenih procesov in organizacije poslovanja, vključno z domačim in mednarodnim povezovanjem.

13. Zmanjševanje emisijske intenzivnosti, **POSPEŠEVANJE KROŽNOSTI** gospodarstva ter razvijanje zelenih znanj in spretnosti za nova zelena delovna mesta.

